

نماگر پرداخت مالیات

در گزارش جهانی انجام کسب و کار ۲۰۱۳

این گزارش، تلخیص و ترجمه گزارشی با مشخصات زیر است:
"PricewaterhouseCoopers International Limited (PwCIL) and The World Bank/IFC, Paying Taxes 2013: The Global Picture".

به نام خدا

فهرست مطالب

چکیده	۱
مقدمه	۱
نماگر پرداخت مالیات در گزارش انجام کسب و کار ۲۰۱۳	۵
اصلاحات در نظام پرداخت مالیات در کشورهای مختلف	۹
مقایسه مناطق مختلف جغرافیایی از نظر سهولت در پرداخت مالیات	۱۲
جمع بندی و پیشنهاد	۳۷

نماگر پرداخت مالیات در گزارش جهانی انجام کسب و کار ۲۰۱۳

چکیده

این گزارش به نماگر پرداخت مالیات در شاخص سهولت انجام کسب و کار سال ۲۰۱۳ می‌پردازد. پروژه انجام کسب و کار بانک جهانی به سنجش و ارزیابی مقررات کسب و کار و نحوه اجرای آنها پرداخته و بر این اساس ۱۸۵ کشور دنیا مورد مقایسه قرار می‌گیرند. نماگر پرداخت مالیات از سه مؤلفه تعداد دفعات پرداخت، زمان لازم برای پرداخت مالیات و نرخ مالیات تشکیل شده که هر یک از مؤلفه‌ها در سه بخش مالیات بر سود، مالیات بر نیروی کار و سایر مالیات (مانند مالیات بر مصرف) محاسبه می‌شوند. طبق گزارش سال ۲۰۱۳، امارات متحده عربی آسان‌ترین نظام پرداخت مالیات و کشور ونزوئلا سخت‌ترین نظام پرداخت مالیات را دارد. ایران در رتبه ۱۲۹ جهان و در آخرین جایگاه کشورهای منطقه جنوب غرب آسیا قرار گرفته است. گزارش‌های پرداخت مالیات بانک جهانی حاکی از آن است که مهمترین و بیشترین اصلاحات انجام شده در نظام مالیاتی کشورهای مختلف در هشت سال گذشته مربوط به کاهش در نرخ مالیات بر سود بوده است، اگرچه در دو سال اخیر مهمترین و بیشترین نوع اصلاحات از نوع تبدیل نظام پرداخت مالیات به سیستم‌های الکترونیکی می‌باشد. همچنین نرخ کل مالیات در دنیا در حال کاهش است.

مقدمه^۱

پروژه «انجام کسب و کار»^۲ که توسط مؤسسه مالی بین‌المللی^۳ وابسته به گروه بانک جهانی^۴ پیگیری می‌شود با تأکید بر بنیادهای حقوقی مؤثر بر فعالیت‌های اقتصادی، در پی ارزیابی قوانین و اجرای آنها بر عملکرد فعالان اقتصادی است. گزارش مزبور به اندازه‌گیری میزان هزینه، زمان و تعداد مراحل مورد نیاز برای انجام هر یک از مراحل یک کسب و کار پرداخته و کشورها را براساس سهولت راه‌اندازی و انجام کسب و کار رتبه‌بندی می‌کند. شاخص سهولت انجام کسب و کار بانک

۱. این مقدمه، توسط گروه مطالعات محیط کسب و کار مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی نگاشته شده است.

2. Doing Business

3. International Finance Corporation

4. World Bank Group

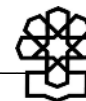
جهانی دارای ۱۰ نماگر (مؤلفه) است که عبارتند از: شروع کسب‌وکار، کسب مجوزهای ساخت‌وساز، دسترسی به انرژی الکتریکی، ثبت مالکیت، دریافت اعتبار، حمایت از سرمایه‌گذاران، پرداخت مالیات، تجارت خارجی، اجرای قراردادهای حل‌وفصل ورشکستگی.

شالوده اصلی گزارش «انجام کسب‌وکار» بر این موضوع استوار است که انجام فعالیت‌های اقتصادی نیازمند قوانین خوب است. قوانینی که حقوق مرتبط با دارایی افراد را ایجاد و تبیین می‌کنند و هزینه‌های حل‌وفصل اختلافات را کاهش می‌دهد، قوانینی که پیش‌بینی‌پذیری تعاملات اقتصادی را افزایش داده و ضمن ایجاد اطمینان برای ورود به مشارکت‌های قراردادی، از سوءاستفاده‌ها جلوگیری می‌کند. به این ترتیب هدف، طراحی قوانینی است که کارآ بوده و در دسترس همه باشند و همچنین اجرای آنها ساده‌تر باشد.^۱ هدف گزارش این است که یک مبنای واقعی برای اطلاع‌رسانی به تصمیم‌سازان فراهم شود و در عین حال داده‌هایی درباره اثر نهادهای مقررات مربوط به کسب‌وکار بر نتایج فعالیت‌های اقتصادی مانند بهره‌وری، سرمایه‌گذاری، بخش غیررسمی، فساد اداری، بیکاری و فقر جهت انجام تحقیقات در اختیار می‌گذارد.

در گزارش انجام کسب‌وکار سال ۲۰۱۳، رتبه ایران از بین ۱۸۵ کشور ۱۴۵ شده است که نسبت به سال ۲۰۱۲ یک رتبه و نسبت به سال ۲۰۱۱، ۵ رتبه نزول داشته است. در بین کشورهای حوزه سند چشم‌انداز^۲ از بین ۲۵ کشور، رتبه ایران از حیث سهولت انجام کسب‌وکار در گزارش ۲۰۱۳، بیست‌ودوم است که نشان می‌دهد از وضعیت مناسبی در بین کشورهای حوزه سند چشم‌انداز برخوردار نیست. گرجستان (رتبه ۹ جهانی)، عربستان (رتبه ۲۲ جهانی)، امارات (رتبه ۲۶ جهانی) و قطر (رتبه ۴۰ جهانی) به ترتیب رتبه‌های اول تا چهارم این کشورها را دارند. در بین کشورهای این حوزه، ایران در نماگرهای اجرای قراردادهای دریافت اعتبار دارای رتبه هفتم (بهترین رتبه نسبت به سایر نماگرها) است. همچنین متوسط رتبه کشورهای حوزه سند چشم‌انداز در شاخص سهولت انجام کسب‌وکار، ۸۰ است که ایران ۶۵ رتبه با میانگین فاصله دارد.

۱. بانک جهانی، «گزارش انجام کسب‌وکار بانک جهانی»، ۲۰۱۲ «انجام کسب‌وکار در جهانی با شفافیت بیشتر»، ترجمه فرید قادری، مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی (گروه مطالعات محیط کسب‌وکار)، شماره مسلسل ۱۲۴۶۷، مردادماه ۱۳۹۱.

۲. شامل کشورهای MENA (آسیای میانه و شمال آفریقا) به‌علاوه کشورهای حوزه قفقاز.

جدول الف) مؤلفه‌های سهولت انجام کسب‌وکار ایران در گزارش‌های بانک جهانی

سال	شاخص انجام کسب‌وکار (رتبه کلی)	شروع کسب‌وکار	کسب مجوزهای ساخت‌وساز	دسترسی به انرژی الکتریکی	ثبت مالکیت	دریافت اعتبار	حمایت از سرمایه‌گذاران	پرداخت مالیات	تجارت خارجی	اجرای قراردادها	حل و فصل ورشکستگی	تعداد کشورها
۲۰۱۱	۱۴۰	۴۳	۱۶۲		۱۵۹	۹۶	۱۶۶	۱۱۸	۱۳۱	۴۸	۱۱۷	۱۸۳
۲۰۱۲	۱۴۴	۵۰	۱۶۶	۱۶۴	۱۶۵	۹۷	۱۶۷	۱۲۵	۱۳۹	۵۴	۱۲۵	۱۸۳
۲۰۱۳	۱۴۵	۸۷	۱۶۶	۱۶۳	۱۶۵	۸۳	۱۵۰	۱۲۹	۱۴۳	۵۳	۱۲۶	۱۸۵

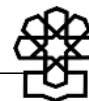
مأخذ: گزارش انجام کسب‌وکار بانک جهانی.

در بین ۱۰ نماگر شاخص انجام کسب‌وکار، نماگر «شروع کسب‌وکار» در گزارش ۲۰۱۳، بیشترین نزول را داشته است به‌طوری که از رتبه ۵۳ در گزارش ۲۰۱۲ به رتبه ۸۷ در گزارش ۲۰۱۳ تنزل کرده است. در این میان نماگر «حمایت از سرمایه‌گذاران» از رتبه ۱۶۶ در گزارش ۲۰۱۲ به رتبه ۱۵۰ در ۲۰۱۳ صعود داشته است. بهترین رتبه ایران در بین نماگرهای گزارش، مربوط به نماگر «اجرای قراردادها» با رتبه ۵۳ است و بدترین رتبه مربوط به نماگر «کسب مجوزهای ساخت‌وساز» با رتبه ۱۶۶ است.

جدول ب) وضعیت کشورهای حوزه سند چشم‌انداز در شاخص انجام کسب‌وکار و نماگر پرداخت مالیات در گزارش سال ۲۰۱۳ بانک جهانی

کشورهای حوزه سند چشم‌انداز	امارات	قطر	عربستان	بحرین	عمان	کویت	قزاقستان	گرجستان	اردن	لبنان	کرنه باختری و غزه	عراق	آذربایجان	ترکیه	رژیم صهیونیستی	افغانستان	ارمنستان	سوریه	یمن	ایران	مصر	ازبکستان	پاکستان	قرقیزستان	تاجیکستان
رتبه شاخص انجام کسب‌وکار در جهان	۲۶	۴۰	۲۲	۴۲	۴۷	۸۲	۴۹	۹	۱۰۶	۱۱۵	۱۳۵	۱۶۵	۶۷	۷۱	۳۸	۱۶۸	۳۲	۱۴۴	۱۱۸	۱۴۵	۱۰۹	۱۵۴	۱۰۷	۷۰	۱۴۱
رتبه شاخص انجام کسب‌وکار در حوزه سند چشم‌انداز	۳	۶	۲	۷	۸	۱۳	۹	۱	۱۴	۱۷	۱۹	۲۴	۱۰	۱۲	۵	۲۵	۴	۲۱	۱۸	۲۲	۱۶	۲۳	۱۵	۱۱	۲۰
رتبه سهولت در مالیات‌ستانی در جهان (۱۸۵ کشور)	۱	۲	۳	۷	۱۰	۱۱	۱۷	۳۳	۳۵	۳۷	۵۵	۶۵	۷۶	۸۰	۸۲	۹۴	۱۰۸	۱۱۱	۱۱۳	۱۲۹	۱۴۵	۱۶۱	۱۶۲	۱۶۸	۱۷۵
پرداخت‌ها (تعداد دفعات در سال)	۴	۴	۳	۱۳	۱۴	۱۲	۷	۵	۲۵	۱۹	۳۹	۱۳	۱۸	۱۵	۳۳	۲۰	۱۳	۱۹	۴۴	۲۰	۲۹	۴۱	۴۷	۵۱	۶۹
زمان (تعداد ساعات در هر سال)	۱۲	۴۸	۷۲	۳۶	۶۲	۹۸	۱۸۸	۲۸۰	۱۵۱	۱۸۰	۱۵۴	۳۱۲	۲۱۴	۲۲۳	۲۳۵	۲۷۵	۳۸۰	۳۳۶	۲۴۸	۳۴۴	۳۹۲	۲۰۵	۵۶۰	۲۱۰	۲۲۴
مالیات بر سود (درصد)	۰	۰	۲/۱	۰	۱۰	۰	۱۵/۹	۱۴/۳	۱۲/۹	۶/۱	۱۶/۲	۱۴/۶	۱۲/۹	۱۷/۹	۲۲/۱	۰	۱۵	۲۰	۲۰	۱۷/۸	۱۳/۲	۰/۹	۱۷/۹	۶/۲	۰
مالیات بر نیروی کار (درصد)	۱۴/۱	۱۱/۳	۱۲/۴	۱۳/۵	۱۱/۸	۱۰/۷	۱۱/۲	۰	۱۲/۹	۲۴/۱	۰	۱۳/۵	۲۴/۸	۱۸/۸	۵/۳	۰	۲۳	۱۹/۳	۱۱/۳	۲۵/۹	۲۵/۸	۸/۲	۱۵/۱	۱۹/۵	۲۸/۵
سایر مالیات‌ها (درصد)	۰/۸	۰	۰	۰/۴	۰/۱	۰	۱/۶	۲/۲	۲/۳	۰	۰/۶	۰	۲/۲	۴/۵	۳/۱	۳۶/۴	۰/۹	۰/۵	۱/۵	۰/۴	۳/۶	۶۹/۴	۲/۳	۴۳/۳	۵۶

Source: International Bank for Reconstruction and Development / The World Bank, Doing Business, 2013.

نماگر پرداخت مالیات در گزارش انجام کسب و کار ۲۰۱۳

در گزارش‌های سهولت انجام کسب و کار، نماگر پرداخت مالیات را با سه مؤلفه اندازه‌گیری می‌کنند: تعداد دفعات پرداخت، زمان لازم برای پرداخت مالیات و نرخ مالیات. این مقادیر با توجه به بنگاه‌های نمونه برای هر کشور محاسبه شده و در انتها مقادیر حاصله برای هر کشور با یکدیگر مقایسه می‌شود. در این نماگر برای محاسبه نرخ مالیات، آن را در سه بخش عمده مالیات بر سود، مالیات بر نیروی کار و سایر مالیات‌ها (همانند مالیات بر مصرف) تقسیم‌بندی می‌کنند. نتایج محاسبه نماگر پرداخت مالیات در سال ۲۰۱۳ حکایت از آن دارد که کشور امارات متحده عربی دارای آسان‌ترین نظام پرداختی مالیات و کشور ونزوئلا دارای سخت‌ترین نظام پرداخت مالیات در میان ۱۸۵ کشور مورد مطالعه می‌باشد. بنگاه‌ها در کشور امارات با کمترین بار اداری برای پرداخت مالیات مواجه هستند. آنها تنها باید چهار بار در سال مالیات پرداخت کرده و فقط ۱۲ ساعت برای انجام آن زمان صرف کنند. با توجه به جدول ۱، پس از امارات، کشورهای قطر، عربستان، هنگ‌کنگ، سنگاپور، ایرلند، بحرین، کانادا، کیرباتی و عمان در ده کشور برتر از لحاظ سهولت پرداخت مالیات قرار دارند. در انتهای جدول نیز، کامرون، موریتانی، سنگال، گامبیا، بولیوی، آفریقای مرکزی، کنگو، گینه، چاد و ونزوئلا ده کشور انتهایی جدول در مورد پرداخت مالیات را تشکیل داده و سخت‌ترین نظام پرداخت مالیات را در میان کشورهای مورد مطالعه دارا می‌باشند.^۱

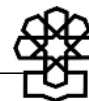
جدول ۱. ده کشور ابتدایی و انتهایی در نماگر سهولت در پرداخت مالیات

کشور	رتبه	کشور	رتبه
کامرون	۱۷۶	امارات	۱
موریتانی	۱۷۷	قطر	۲
سنگال	۱۷۸	عربستان	۳
گامبیا	۱۷۹	هنگ کنگ	۴
بولیوی	۱۸۰	سنگاپور	۵
آفریقای مرکزی	۱۸۱	ایرلند	۶
کنگو	۱۸۲	بحرین	۷
گینه	۱۸۳	کانادا	۸
چاد	۱۸۴	کیرباتی	۹
ونزوئلا	۱۸۵	عمان	۱۰

۱. جدول ۱ در پیوست به روشنی جایگاه تمام ۱۸۵ کشورهای مورد مطالعه را در مورد شاخص پرداخت مالیات مشخص می‌کند.

وضعیت کشور ایران نیز در این مطالعه در دسته کشورهای جنوب غرب آسیا مورد بررسی قرار گرفته است. این منطقه شامل ۱۳ کشور است که از لحاظ نماگر کلی سهولت در پرداخت مالیات، کشور امارات علاوه بر اینکه در میان کشورهای منطقه بهترین عملکرد را دارد، با رتبه ۱ در میان ۱۸۵ کشور نیز بهترین کارکرد را داشته و متأسفانه ایران با رتبه ۱۲۹ در میان ۱۸۵ کشور، ضعیف‌ترین کارکرد را در میان کشورهای منطقه در نظام پرداخت مالیات داراست.

مطالعه تک‌تک زیربخش‌های نماگر سهولت پرداخت مالیات نیز می‌تواند نتایج مفیدی ارائه دهد. جدول زیر نشان‌دهنده متوسط جهانی برای ۱۸۵ کشور مورد مطالعه در نماگرهای پرداخت مالیات سال ۲۰۱۳ می‌باشد. متوسط دفعات پرداخت حکایت از آن دارد که به‌صورت متوسط شرکت‌ها در ۱۸۵ کشور مورد مطالعه ۲۷/۲ دفعه مالیات در سال پرداخت کرده و ۲۶۷ ساعت زمان صرف پرداخت مالیات می‌کنند (حدود هفت هفته براساس ۴۰ ساعت کار در هفته)، نرخ متوسط مالیات نیز نشانگر آن است که به‌صورت متوسط نرخ کل مالیات ۴۴/۷ درصد از سود تجاری شرکت‌ها صرف پرداخت مالیات می‌شود. کمترین نرخ مالیات کل در کشور وانواتو با نرخ معادل ۸/۴ درصد و بیشترین مقدار نرخ مالیات در کشور کنگو و برابر با ۳۳۹/۷ درصد می‌باشد. در ایران این مقدار برابر با ۴۴/۱ درصد می‌باشد که اندکی کمتر از متوسط جهانی آن است. با توجه به جدول روشن است که دامنه هر نماگر بسیار وسیع است. تعداد دفعات پرداخت در کمترین حالت برابر سه روز در هنگ‌کنگ، چین و عربستان سعودی بوده و در بالاترین مقدارش برابر با ۷۱ روز در بولیوی و ونزوئلا می‌باشد. در این بخش نیز ایران با ۲۰ بار پرداخت مالیات در سال روزهای لازم برای پرداخت مالیاتش کمتر از متوسط جهانی بوده و این نشان از آسان‌تر بودن نظام پرداختی مالیاتی در ایران (در این بخش خاص) نسبت به متوسط جهانی می‌باشد. زمان تکمیل پرداخت مالیات در کمترین حالت در امارات متحده عربی و برابر با ۱۲ ساعت و در بیشترین مقدار در برزیل و برابر با ۲۶۰۰ ساعت می‌باشد. در این بخش مقدار زمان لازم برای تکمیل فرآیند پرداخت مالیات در ایران برابر با ۳۴۴ ساعت در سال بوده و این مقدار حکایت از آن دارد که متوسط زمان لازم برای پرداخت مالیات در ایران بالاتر از متوسط جهانی آن بوده و از این‌رو در این بخش نظام پرداخت مالیات در کشور عملکرد ضعیف‌تری از متوسط جهانی دارد.

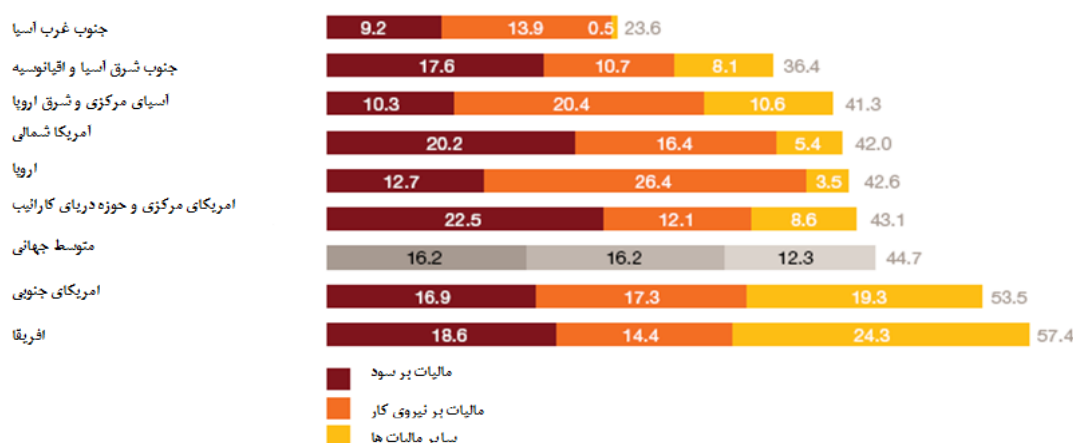
جدول ۲. متوسط جهانی برای ۱۸۵ کشور مورد مطالعه در نماگر پرداخت مالیات سال ۲۰۱۳

نوع مالیات	نرخ کل مالیات	زمان پرداخت	دفعات پرداخت
مالیات بر سود	۱۶/۲	۶۸	۳/۴
مالیات بر نیروی کار	۱۶/۲	۹۷	۱۰/۶
سایر مالیات‌ها	۱۲/۳	۱۰۲	۱۳/۲
مجموع	۴۴/۷	۲۶۷	۲۷/۲
حداقل	۸/۴	۱۲	۳
حداکثر	۳۳۹/۷	۲۶۰۰	۷۱
ایران	۴۴/۱	۳۴۴	۲۰

Source: Paying Taxes, 2013.

درحالی که دامنه نرخ مالیات کل زیاد است، اما ۱۱۶ کشور از ۱۸۵ کشور مورد مطالعه یعنی ۶۳ درصد در دامنه نرخ مالیاتی بین ۲۶ درصد تا ۵۰ درصد قرار گرفته‌اند. مقایسه این نسبت با مطالعات در سال‌های گذشته حکایت از آن دارد که نرخ کل مالیات در دنیا درحال کاهش می‌باشد. مطالعه منطقه‌ای نیز که در هشت منطقه مجزا صورت گرفته است حکایت از آن دارد که مناطق آفریقا و آمریکای جنوبی دارای نرخ متوسط مالیات بالاتر از متوسط جهانی بوده و سایر نقاط جغرافیایی نرخ متوسط مالیات کمتر از متوسط جهانی دارند.

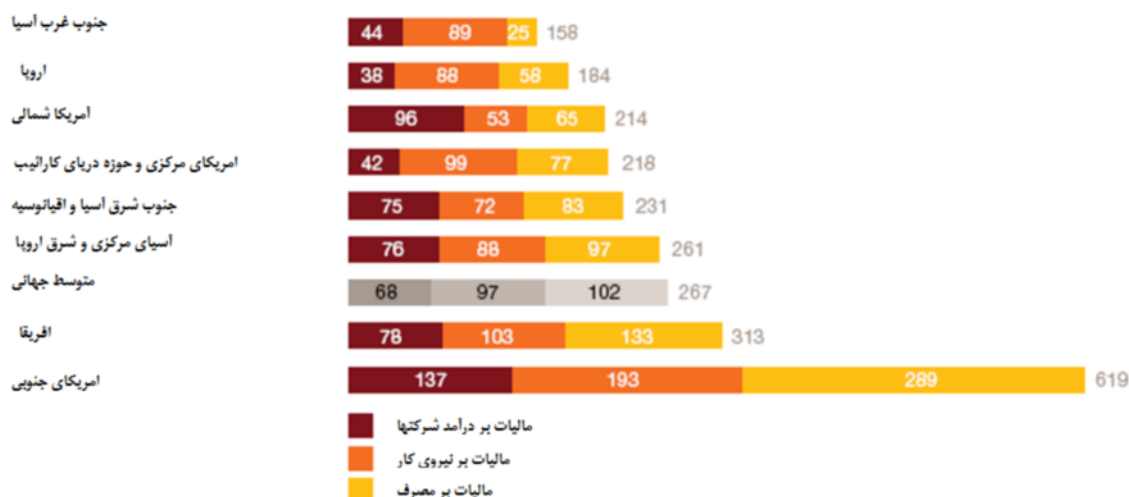
نمودار ۱. مقایسه نرخ متوسط مالیات در میان مناطق جغرافیایی

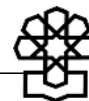
همان‌گونه که پیش از این مشاهده شد مقدار ساعات صرف شده برای پرداخت مالیات نیز دامنه وسیعی را دربر می‌گیرد، به‌گونه‌ای که با ۱۲ ساعت در امارات آغاز شده و به ۲۶۰۰ ساعت در برزیل ختم می‌شود. اما به هر حال توزیع این فراوانی به‌گونه‌ای است که اکثر کشورها در دامنه ۱۰۱ تا ۳۵۰ ساعت در سال قرار دارند. به‌گونه‌ای که ۱۳۲ کشور از ۱۸۵ کشور در این دامنه قرار

گرفته‌اند. مقایسه منطقه‌ای نیز حکایت از آن دارد که مناطق آفریقا و آمریکای جنوبی دارای مقدار متوسط ساعات صرف شده برای پرداخت مالیات بالاتری نسبت به متوسط جهانی بوده و سایر مناطق جغرافیایی مقدار متوسط کمتری از متوسط جهانی را دارا هستند.

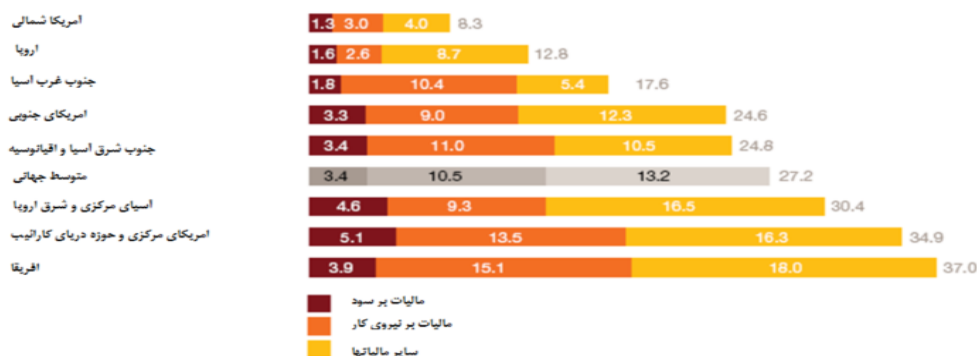
نمودار ۲. مقایسه ساعات صرف شده برای پرداخت مالیات در هر سال برای مناطق مختلف جغرافیایی

در بخش مربوط به تعداد دفعات پرداخت نیز دامنه وسیعی میان داده‌های حاصله از کشورها وجود دارد، به گونه‌ای که این دامنه از سه پرداخت در کشورهای هنگ‌کنگ، چین و عربستان سعودی تا ۷۱ پرداخت در کشورهای ونزوئلا و بولیوی گسترده است. در مطالعه حاضر و از ۱۸۵ کشور مورد بررسی، ۱۲۱ کشور دارای دفعات بین ۶ تا ۳۵ پرداخت در سال می‌باشند و هشت کشور دارای دفعات کمتر از ۶ بار در سال و ۵۶ کشور دارای دفعات بیشتر از ۳۵ بار در سال هستند. مقایسه منطقه‌ای این نماگر نشان می‌دهد که پنج منطقه از هشت منطقه مورد مطالعه کمتر از متوسط جهانی بوده و سه منطقه بالاتر از متوسط جهانی قرار دارند.

نمودار ۳. مقایسه تعداد دفعات پرداخت مالیات در هر سال برای مناطق مختلف جغرافیایی

اصلاحات در نظام پرداخت مالیات در کشورهای مختلف

در مورد اصلاحات اجرا شده در کشورهای مختلف نیز، نتایج بررسی‌ها حکایت از آن دارد که از ژوئن ۲۰۱۱ تا ژوئن ۲۰۱۲ گزارش سهولت کسب‌وکار ۳۱ اصلاحات را در مورد پرداخت مالیات در کشورها به ثبت رسانده است که تعدادی از آنها سبب آسان‌تر شدن پرداخت مالیات و تعدادی نیز سبب پرهزینه‌تر شدن پرداخت آن شده است. در یک سال گذشته کشور لیبی بهترین بهبود را در آسان‌تر کردن نظام پرداخت مالیات در میان کشورهای دنیا داشته است. کشور بلاروس نیز در هشت سال گذشته بهترین بهبود را در تغییر قوانین در میان کشورهای مورد مطالعه داراست. مهمترین و بیشترین اصلاحات انجام شده در هشت سال گذشته مربوط به کاهش در نرخ مالیات بر سود بوده است. اما در دو سال گذشته مهمترین و بیشترین نوع اصلاحات از نوع تبدیل نظام پرداخت مالیات به سیستم‌های الکترونیکی می‌باشد. در میان مناطق جغرافیایی نیز منطقه غرب اروپا و آسیای مرکزی دارای بزرگ‌ترین بهبودها در تسهیل پرداخت مالیات در هشت سال گذشته هستند. جدول ۳ نشانگر اصلاحات انجام شده در کشورهای مختلف در مورد نظام پرداخت مالیات می‌باشد.

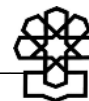
جدول ۳. اهم اصلاحات انجام شده در بخش پرداخت مالیات در سال ۲۰۱۲

نوع اصلاحات	کشورها	تأکید و توضیح
معرفی یا ارتقای نظام الکترونیکی برای مالیات	آلبانی، بلاروس، بوسنی، کاستاریکا، چک، گرجستان، آلمان، کنیا، پاناما، روسیه، عربستان، اسلواکی، اوکراین، امارات، اروگوئه	اوکراین یک نظام آنلاین برای بایگانی و پرداخت مالیات طرح‌ریزی و استفاده از آن را برای بنگاه‌های متوسط و بزرگ اقتصادی اجباری اعلام کرد
کاهش نرخ مالیات بر سود به‌اندازه ۲ درصد یا بیشتر	بلاروس، برونئی، فیجی، ژاپن، کره، لاو، لیبی، مالی، پورتوریکو، اسلوانی، تایلند، انگلستان	انگلستان نرخ مالیات را تقریباً ۲ درصد کاهش داد: نرخ اصلی مالیات از ۲۸ درصد به ۲۶ درصد رسید و برای بنگاه‌های کوچک نرخ مالیات از ۲۱ درصد به ۲۰ درصد کاهش پیدا کرد.
ترکیب یا حذف مالیات (غیر از مالیات بر سود)	آلبانی، مجارستان، لیبی	لیبی مالیات بر گردش کالا* را حذف کرد
ساده‌تر کردن فرآیند تکمیل و تسلیم مالیات	جامائیکا، مالی، پاناما، لهستان	جامائیکا نظام پیوسته برای بایگانی و پرداخت تمام پنج نوع پرداخت بابت تأمین اجتماعی معرفی نمود که تمام بنگاه‌ها ملزم به انجامش هستند.
کاهش مالیات بر نیروی کار و اجباری کردن سهم شدن در آن	کرواسی	کرواسی نظام پرداخت کم‌هزینه‌تری را به‌وسیله کاهش سهم بیمه‌های سلامت فراهم کرد
معرفی تغییرات در مالیات بر فروش	سوئیس	سوئیس مالیات بر ارزش‌افزوده را به‌جای مالیات بر فروش معرفی نمود

Source: Doing Business Database.

* Turnover Tax

همان‌گونه که پیش از این بیان شد، در سال گذشته ۳۱ مورد اصلاحات در نظام پرداخت مالیات در کشورهای دنیا رخ داده است، که در این میان و با توجه به جدول ۳، ۱۶ کشور نظام پرداخت و ثبت الکترونیکی برای مالیات طرح‌ریزی کرده‌اند و در کل ۱۹۶ نوع از مالیات را کاهش داده یا حذف کرده‌اند و زمان پرداخت و تسلیم مالیاتی را به‌اندازه ۱۳۴ روز (۱۰۷۰ ساعت) تقلیل داده‌اند. در اروگوئه، مؤسسات کوچک و متوسط درحال حاضر قادرند تا مالیات بر درآمد، مالیات بر ارزش‌افزوده و مالیات بر سرمایه خود را به‌صورت آنلاین پرداخت نمایند درحالی که این مزیت در سال ۲۰۱۱ تنها برای مؤسسات بزرگ وجود داشته است. هفت کشور دیگر برای اولین بار نظام پرداخت و ثبت الکترونیکی مالیات را اجرا نمودند. به‌دنبال بهبود در سیستم‌های الکترونیکی برای

ثبت و پرداخت بیمه‌های اجتماعی، عربستان سعودی امسال جزء ۱۰ کشور اول در میان ساده‌ترین پرداخت و کمترین زمان لازم برای تسلیم مالیاتی قرار گرفته است (جدول ۴ و ۵).

۱۲ کشور در سال گذشته مقدار نرخ مالیات بر سود را کاهش دادند که در میان آنها ۶ کشور پردرآمد برونئی، ژاپن، کره، پورتوریکو، اسلونی و انگلستان و چهار کشور با درآمد متوسط بلاروس، فیجی، لائو و تایلند و دو کشور کم‌درآمد لیبی و مالی وجود دارند. کاهش در نرخ مالیات بر سود اغلب همراه با افزایش نرخ مالیات برای سایر مالیات‌ها همچون افزایش مالیات بر ارزش‌افزوده می‌باشد. برای مثال لیبی که بالاترین و بهترین اصلاحات را در تسهیل پرداخت مالیات داشته است، نرخ مالیات بر درآمد را از ۳۵ درصد به ۲۵ درصد کاهش داد و مالیات بر گردش کالا را حذف کرد به عبارت دیگر در این سال به صورت کلی نرخ مالیات در لیبی از ۴۳/۷ درصد به ۲۷/۴ درصد کاهش یافته است. یازده کشور کلمبیا، کاستاریکا، قبرس، السالوادور، اتیوپی، ژاپن، مالاوی، مالدیو، مالی، نیجریه و ونزوئلا مالیات‌های جدیدی را معرفی کردند. کشورهای بوتسوانا، دومینیکن و مغلوستان نرخ مالیات بر سود یا درآمد و کشورهای مجارستان و لهستان پرداختی بابت تأمین اجتماعی را افزایش دادند.

در ادامه جداول مربوط به رتبه‌بندی کشورها در زیربخش‌های نماگر مالیات قابل مشاهده می‌باشد. با توجه به جدول ۴ کشور هنگ‌کنگ به همراه عربستان با سه بار پرداخت در سال دارای کمترین تعداد پرداخت مالیات در سال بوده و کشور ونزوئلا با ۷۱ بار پرداخت در سال ضعیف‌ترین عملکرد را در این بخش دارد.

جدول ۴. تعداد پرداخت مالیات در سال

کشور	بیشترین تعداد	کشور	کمترین تعداد
باربودا	۵۷	هنگ کنگ	۳
گینه	۵۸	عربستان	۳
سنگال	۵۹	نروژ	۴
پاناما	۶۰	قطر	۴
کنگو	۶۱	سوئد	۴
سريلانكا	۶۱	امارات	۴
کوت دلاویر	۶۲	گرجستان	۵
صربستان	۶۶	سنگاپور	۵
تاجیکستان	۶۹	شیلی	۶
ونزوئلا	۷۱	مالت	۶

با توجه به جدول ۵، در بخش مربوط به زمان لازم برای پرداخت مالیات، در امارات متحده عربی تنها ۱۲ ساعت برای پرداخت مالیات در یک سال زمان نیاز است در حالی که در بدترین حالت در کشور برزیل ۲۶۰۰ ساعت زمان برای پرداخت مالیات مورد نیاز می‌باشد.

جدول ۵. زمان پرداخت مالیات (ساعت در سال)

کشور	کندترین	کشور	سریع‌ترین
کامرون	۶۵۴	امارات	۱۲
اکوادور	۶۵۴	بحرین	۳۶
سنگال	۶۶۶	قطر	۴۸
موریتانی	۶۹۶	باهاماس	۵۸
چاد	۷۳۲	لوکزامبورگ	۵۹
ونزوئلا	۷۹۲	عمان	۶۲
ویتنام	۸۷۲	سوئیس	۶۳
نیجریه	۹۵۶	عربستان	۷۲
بولیوی	۱۰۲۵	سیشل	۷۶
برزیل	۲۶۰۰	هنگ‌کنگ	۷۸

در بخش نرخ مالیات نیز با توجه به جدول ۶ کشور کنگو با نرخ مالیات ۳۳۹/۷ درصد دارای بالاترین نرخ مالیات در میان کشورهای مورد مطالعه می‌باشد.

جدول ۶. ده کشور دارای بالاترین درصد نرخ مالیات در میان کشورها

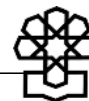
کشور	کلمبیا	پالاو	بولیوی	تاجیکستان	اریتره	ازبکستان	آرژانتین	کومورس	گامبیا	کنگو
نرخ مالیات	۷۴/۴	۷۵/۷	۸۳/۴	۸۴/۵	۸۴/۵	۹۸/۵	۱۰۸/۳	۲۱۷/۹	۲۸۳/۵	۳۳۹/۷

مقایسه مناطق مختلف جغرافیایی از نظر سهولت در پرداخت مالیات

در ادامه به مطالعه جزئی جایگاه نماگرها و اصلاحات انجام شده در مناطق هشت‌گانه خواهیم پرداخت.

۱. آفریقا

۵۱ کشور در این منطقه وجود دارند که از لحاظ نماگر کلی سهولت در پرداخت مالیات کشور

موریس^۱ با رتبه ۱۲ بهترین رتبه و چاد با رتبه ۱۸۴ بدترین رتبه را در میان ۱۸۵ کشور مورد مطالعه کسب کرده‌اند. آفریقا دارای بالاترین نرخ متوسط مالیات در میان تمام مناطق جغرافیایی است. متوسط نرخ مالیات در این منطقه جغرافیایی برابر با ۵۷/۴ درصد می‌باشد که این مقدار بالاتر از متوسط جهانی است. سایر مالیات‌ها (مالیات بر مصرف) مهمترین دلیل برای بالا بودن نرخ کل مالیات در آفریقا نسبت به سایر مناطق جغرافیایی می‌باشد؛ البته با حذف مالیات بر فروش انتظار می‌رود در آینده این نرخ کاهش یابد. به گونه‌ای که اصلاحات انجام شده در کشورهای آفریقایی در هشت سال گذشته سبب شده است تا به صورت کلی نرخ مالیات تقریباً ۱۲/۳ درصد، زمان لازم برای تسلیم و پرداخت مالیات ۲۵ ساعت و تعداد پرداخت در سال ۱/۹ بار کاهش پیدا کند.

با توجه به جدول زیر در منطقه آفریقا، کشور زامبیا با نرخ ۱۵/۲ درصد دارای کمترین نرخ مالیات و کومور با نرخ ۲۱۷/۹ درصد دارای بالاترین نرخ مالیات در میان کشورهای آفریقایی می‌باشد. با توجه به مطالعات، هنوز هم در سه کشور کومور، گامبیا و کنگو مالیات بر واحد فروش اجرا می‌شود که این عمل می‌تواند دلیلی بر بالا بودن متوسط نرخ مالیات در آفریقا باشد. در سال گذشته در کشورهای بروندي و سیرالئون مالیات بر فروش حذف و مالیات بر ارزش افزوده اجرا گردید این اصلاحات می‌تواند مهمترین دلیل برای کاهش نرخ کلی مالیات در منطقه آفریقا نسبت به سال گذشته باشد. نگاهی کلی به کشورهای این منطقه نشان می‌دهد که مالیات بر درآمد بالاترین سهم و مالیات بر نیروی کار کمترین سهم را در نرخ کل مالیات منطقه داراست. در این منطقه کشورهای بروندي، جیبوتی، موزامبیک، سیرالئون و سوازیلند مالیات بر فروش را در هشت سال گذشته حذف کرده‌اند. این اصلاحات سبب شد تا نرخ مالیات در سیرالئون در این سال‌ها ۲۴۰/۳ درصد و در بروندي ۲۲۶/۷ درصد کاهش یابد. این کاهش چشمگیر در دو کشور فوق می‌تواند به دلیل اصلاحات انجام شده آنان در سال‌های گذشته باشد. به گونه‌ای که کشور سیرالئون نرخ مالیات بر درآمد را از ۳۵ درصد به ۳۰ درصد و همچنین نرخ مالیات بر درآمدهای شخصی بالا را از ۳۵ درصد به ۳۰ درصد کاهش داد. بروندي نیز در سال ۲۰۰۹ مالیات بر گردش کالا را حذف و به جای آن مالیات بر ارزش افزوده وضع کرد.

جدول ۷. سه کشور ابتدایی در رتبه‌بندی نرخ مالیات برای قاره آفریقا

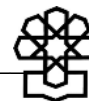
کشور	مالیات بر سود	مالیات بر نیروی کار	سایر مالیات‌ها	کل مالیات
زامبیا	۱/۱	۱۰/۴	۳/۷	۱۵/۲
لسوتو	۱۳/۱	۲/۹	۰	۱۶
نامیبیا	۱۷/۲	۱	۴/۵	۲۲/۷

جدول ۸. سه کشور انتهایی در رتبه‌بندی نرخ مالیات برای قاره آفریقا

کشور	مالیات بر سود	مالیات بر نیروی کار	سایر مالیات‌ها	کل مالیات
گینه	۲۳/۵	۹/۶	۴۰/۱	۷۳/۲
اریتره	۸/۸	۰	۷۵/۸	۸۴/۵
کومور	۳۱/۴	۰	۱۸۶/۵	۲۱۷/۹

متوسط زمان پرداخت مالیات در آفریقا ۳۱۳ ساعت می‌باشد که این مقدار نیز بالاتر از متوسط جهانی است، به عبارت دیگر آفریقا دارای رتبه دوم در رابطه با بالاترین زمان برای پرداخت و تسلیم مالیاتی در میان مناطق جغرافیایی می‌باشد. مالیات بر مصرف با زمان متوسط ۱۳۳ ساعت، بیشترین زمان را در مقایسه با سایر انواع مالیات در آفریقا صرف خود می‌کند. در آفریقا زمان تکمیل و تسلیم مالیاتی برای ۲۸ کشور بالاتر از متوسط جهانی بوده و ۶ کشور دارای زمانی بالاتر از ۶۰۰ ساعت (۱۵ هفته) در سال می‌باشند. با توجه به جدول کشور نیجریه با ۹۵۶ روز بیشترین و سیشل با ۷۶ روز دارای کمترین روزهای صرف شده برای پرداخت و تسلیم مالیاتی می‌باشد. در هشت سال گذشته متوسط این زمان در آفریقا ۲۵ ساعت کاهش یافته است.

در این منطقه مالیات بر مصرف بیشترین سهم را در کند کردن نظام پرداخت و تسلیم مالیاتی ایفا می‌کند. ۴۲ کشور از ۵۱ کشور این منطقه در حال حاضر مالیات بر ارزش افزوده وضع کرده‌اند اما تنها سه کشور در این منطقه نظام پرداخت و تسلیم الکترونیکی مالیات را اجرا می‌کنند. در لسوتو زمان پرداخت و تسلیم مالیاتی از مقدار ۵۶۴ ساعت در سال ۲۰۰۴ به ۳۲۴ ساعت در سال ۲۰۱۱ رسیده است. این بهبود محسوس می‌تواند به دلیل استفاده از نرم‌افزارهای حسابداری برای آماده‌سازی اطلاعات تسلیم مالیاتی باشد. در ماداگاسکار، زمان لازم با حذف انواع مختلف مالیات مثل مالیات بر سود سرمایه، تمبر مالیاتی، مالیات حرفه‌ای (شغلی)، مالیات بر سود سهام کاهش پیدا کرد. این اصلاحات در سال ۲۰۰۷ سبب شد تا زمان لازم برای پرداخت و تسلیم مالیاتی از مقدار ۴۰۰ ساعت در سال ۲۰۰۴ به ۲۰۱ ساعت در سال ۲۰۱۱ برسد. در هشت سال گذشته مقدار کاهش بسیار اندکی در متوسط زمان پرداخت در این منطقه وجود داشته است که به دلیل اصلاحات انجام شده در کشورهای نظیر تونس، مصر و الجزایر بوده است.

جدول ۹. سه کشور ابتدایی در رتبه‌بندی زمان پرداخت برای قاره آفریقا

کشور	مالیات بر سود	مالیات بر نیروی کار	سایر مالیات‌ها	کل مالیات
سیشل*	۴۰	۳۶	۰	۷۶
جیبوتی	۳۰	۳۶	۱۶	۸۲
کومور	۴	۴۸	۴۸	۱۰۰

* Seychelles

جدول ۱۰. سه کشور انتهایی در رتبه‌بندی زمان پرداخت برای قاره آفریقا

کشور	مالیات بر سود	مالیات بر نیروی کار	سایر مالیات‌ها	کل مالیات
موریتانی	۱۲۰	۹۶	۴۸۰	۶۹۶
چاد	۳۰۰	۲۱۶	۲۱۶	۷۳۲
نیجریه	۳۹۸	۳۹۶	۱۶۲	۹۵۶

متوسط تعداد دفعات پرداخت برای منطقه آفریقا برابر با ۳۷ بوده که بالاتر از متوسط جهانی بوده و در میان سایر مناطق جغرافیایی بالاترین مقدار را داراست. با توجه به جدول در این منطقه کشور موریتانی با مقدار عددی ۷ بار پرداخت در سال در رتبه نخست و کشور کوت دلاویر با مقدار ۶۲ بار پرداخت در سال در انتهای جدول منطقه قرار گرفته است. در این منطقه تنها سه کشور موریتانی، تونس و آفریقای جنوبی دارای نظام ثبت و پرداخت الکترونیکی می‌باشند که این فقدان نظام الکترونیکی برای پرداخت و تسلیم مالیات می‌تواند مهمترین دلیل بالا بودن تعداد دفعات پرداخت در این منطقه باشد. در میان زیربخش‌های مالیاتی نیز، مالیات بر نیروی کار بالاترین تعداد پرداخت را در میان سایر انواع مالیات در این منطقه را داراست. برای مثال کشور کوت دلاویر از کل ۶۲ بار برای پرداخت مالیات ۵۹ بارش تنها به مالیات بر نیروی کار اختصاص دارد.

جدول ۱۱. سه کشور ابتدایی در رتبه‌بندی تعداد دفعات پرداخت برای قاره آفریقا

کشور	مالیات بر سود	مالیات بر نیروی کار	سایر مالیات‌ها	کل مالیات
موریتانی	۱	۱	۵	۷
تونس	۱	۴	۳	۸
آفریقای جنوبی	۲	۳	۴	۹

جدول ۱۲. سه کشور انتهایی در رتبه‌بندی تعداد دفعات پرداخت برای قاره آفریقا

کشور	مالیات بر سود	مالیات بر نیروی کار	سایر مالیات‌ها	کل مالیات
سنگال	۳	۳۶	۲۰	۵۹
کنگو	۵	۳۶	۲۰	۶۱
کوت دلاویر	۳	۲۴	۳۵	۶۲

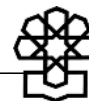
۲. جنوب شرق آسیا و اقیانوسیه^۱

۳۶ کشور در این منطقه جغرافیایی قرار می‌گیرند. این منطقه دارای مقدار متوسط پایین‌تری از متوسط جهانی در هر سه مؤلفه مربوط به اندازه‌گیری سهولت در پرداخت مالیات می‌باشد. علاوه بر این داده‌های سری زمانی در هشت سال گذشته نشانگر بهبود اندکی در هر سه مؤلفه این منطقه است. از لحاظ نماگر کلی سهولت در پرداخت مالیات کشور هنگ‌کنگ با رتبه ۴ در میان ۱۸۵ کشور بهترین رتبه را در منطقه داشته است. علاوه بر هنگ‌کنگ در این منطقه، کشور کیرباتی^۲ نیز با رتبه ۹ در نماگر سهولت پرداخت مالیات در میان ده کشور برتر دنیا قرار گرفته است. از سوی دیگر کشور سریلانکا نیز با رتبه ۱۶۹ میان ۱۸۵ کشور، دارای بدترین رتبه میان کشورهای این منطقه می‌باشد. متوسط نرخ مالیات در این منطقه برابر با ۳۶/۴ درصد می‌باشد که این مقدار کمتر از مقدار متوسط نرخ مالیات جهانی است. تنها منطقه غرب آسیا دارای مقدار نرخ متوسط مالیات کمتر از این منطقه می‌باشد. فقط یک کشور از ۳۶ کشور در این منطقه دارای نرخ مالیات بالای متوسط جهانی می‌باشد. با توجه به جدول زیر، وانواتو^۳ با نرخ ۸/۴ درصد دارای کمترین نرخ مالیات و پالائو با نرخ ۷۵/۷ درصد دارای بالاترین نرخ مالیات در میان کشورهای این منطقه می‌باشد. در میان انواع مختلف مالیات، مالیات بر سود و درآمد بالاترین نقش را در مقدار کل نرخ مالیات منطقه ایفا می‌کند. در سال‌های گذشته کشور چین بالاترین کاهش در نرخ مالیات را در میان کشورهای منطقه داشته است. به گونه‌ای که نرخ کل مالیات از ۸۰ درصد در سال ۲۰۰۶ به ۶۳/۷ درصد در سال ۲۰۱۲ رسیده است. این کاهش به واسطه اصلاحات مهم از قبیل یکپارچه‌سازی نظام مالیاتی و کاهش نرخ در برخی بخش‌های مالیاتی بوده است.

جدول ۱۳. سه کشور ابتدایی در رتبه‌بندی نرخ مالیات برای جنوب شرق آسیا و اقیانوسیه

کشور	مالیات بر سود	مالیات بر نیروی کار	سایر مالیات‌ها	کل مالیات
وانواتو	۰	۴/۵	۳/۹	۸/۴
تیمور	۱۴/۹	۰/۲	۰	۱۵/۱
برونئی	۸/۳	۸/۵	۰	۱۶/۸

1. Asia pacific
2. Kiribati
3. Vanuatu

جدول ۱۴. سه کشور انتهایی در رتبه‌بندی نرخ مالیات برای جنوب شرق آسیا و اقیانوسیه

کشور	مالیات بر سود	مالیات بر نیروی کار	سایر مالیات‌ها	کل مالیات
چین	۶/۲	۴۹/۶	۷/۹	۶۳/۷
جزایر مارشال	۰	۱۱/۸	۵۳/۱	۶۴/۹
پالائو	۶۵/۸	۹/۳	۰/۶	۷۵/۷

متوسط زمان پرداخت مالیات در این منطقه برابر با ۲۳۱ ساعت می‌باشد که این مقدار نیز کمتر از متوسط جهانی است. تنها ده کشور در این منطقه دارای زمان بیش از متوسط جهانی هستند و تنها دو کشور پاکستان و ویتنام دارای زمان‌های بسیار بالاتری نسبت به بقیه هستند. با توجه به جدول، کشور ویتنام با ۸۷۲ ساعت بیشترین و هنگ‌کنگ با ۷۸ ساعت دارای کمترین زمان تکمیل فرآیند پرداخت می‌باشد. در این دو کشور قسمت اعظم زمان صرف مالیات بر ارزش‌افزوده می‌شود. برای مثال در پاکستان ۴۸۰ ساعت و در ویتنام ۳۲۰ ساعت صرف مالیات بر ارزش‌افزوده شده است، اما اصلاحات انجام شده در هشت سال گذشته در تعدادی از کشورها سبب بهبود نماگر کلی این منطقه در بخش حاضر شده است. برای مثال در چین نظام آنلاین برای تسلیم و پرداخت مالیات تبیین شد که باعث کاهش زمان تکمیل فرآیند پرداخت و ثبت مالیات از ۸۳۲ ساعت در سال ۲۰۰۴ به ۳۳۸ ساعت در سال ۲۰۱۱ شده است. ویتنام اصلاحات دیگری نیز به انجام رساند که سبب بهبود جایگاهش در منطقه شده است. در سال ۲۰۱۰ دو کاهش در مالیات بر ارزش‌افزوده و مالیات بر درآمد رخ داد که با طرح‌ریزی نرم‌افزار حسابداری برای تکمیل این فرآیند، سبب شد تا زمان پرداختش ۶۹ ساعت کاهش یابد. به صورت کلی معرفی سیستم‌های الکترونیکی در یک‌سوم کشورهای منطقه کمک شایان توجهی به کاهش زمان متوسط صرف شده برای تکمیل فرآیند تسلیم و ثبت مالیات کرده است.

جدول ۱۵. سه کشور ابتدایی در رتبه‌بندی زمان پرداخت برای جنوب شرق آسیا و اقیانوسیه

کشور	مالیات بر سود	مالیات بر نیروی کار	سایر مالیات‌ها	کل مالیات
هنگ‌کنگ	۵۰	۲۸	۰	۷۸
جزایر سلیمان	۸	۳۰	۴۲	۸۰
سنگاپور	۳۲	۱۰	۴۰	۸۲

جدول ۱۶. سه کشور انتهایی در رتبه‌بندی زمان پرداخت برای جنوب شرق آسیا و اقیانوسیه

کشور	مالیات بر سود	مالیات بر نیروی کار	سایر مالیات‌ها	کل مالیات
لائوس	۱۳۸	۴۲	۱۸۲	۳۶۲
پاکستان	۴۰	۴۰	۴۸۰	۵۶۰
ویتنام	۲۱۷	۳۳۵	۳۲۰	۸۷۲

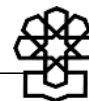
متوسط تعداد دفعات پرداخت برای این منطقه برابر با ۲۴/۸ پرداخت در سال بوده که همانند دو مؤلفه دیگر، کمتر از متوسط جهانی می‌باشد. با توجه به جدول، در این منطقه کشور هنگ‌کنگ با مقدار عددی سه بار پرداخت در سال در رتبه نخست و کشور سریلانکا با مقدار ۶۱ بار در سال در انتهای جدول قرار گرفته است. ۱۶ کشور این منطقه دارای تعداد دفعات پرداختی بیش از متوسط جهانی هستند. فقدان نظام تسلیم و پرداخت الکترونیکی در اکثر کشورهای این منطقه برای مالیات بر نیروی کار و پرداختی‌ها بابت تأمین اجتماعی مهمترین دلیل نزدیک شدن متوسط تعداد دفعات پرداخت به متوسط جهانی می‌باشد. اصلاحات انجام شده در کشور چین که به موجب آن مکانیسم یکپارچه پرداخت برای انواع مختلف مالیات بر نیروی کار و پرداخت بابت تأمین اجتماعی و همچنین معرفی سیستم الکترونیکی در نظام مالیاتی اجرا شد، سبب شد تا تعداد دفعات پرداخت در کشور چین از ۳۵ بار در سال ۲۰۰۶ به ۷ بار در مطالعه حاضر برسد. هند و مالزی نیز در سال‌های اخیر تعداد پرداخت‌ها در سال را کاهش دادند که دلیل اصلی این کاهش حذف مالیات بر عایدی دارایی‌ها در کشور مالزی در سال ۲۰۰۷ و حذف مالیات بر حاشیه سود و اجرای نظام پرداخت یکپارچه الکترونیکی در هندوستان بوده است.

جدول ۱۷. سه کشور ابتدایی در رتبه‌بندی تعداد دفعات پرداخت برای جنوب شرق آسیا و اقیانوسیه

کشور	مالیات بر سود	مالیات بر نیروی کار	سایر مالیات‌ها	کل مالیات
هنگ کنگ	۱	۱	۱	۳
سنگاپور	۱	۱	۳	۵
چین	۲	۱	۴	۷

جدول ۱۸. سه کشور انتهایی در رتبه‌بندی تعداد دفعات پرداخت برای جنوب شرق آسیا و اقیانوسیه

کشور	مالیات بر سود	مالیات بر نیروی کار	سایر مالیات‌ها	کل مالیات
فیلیپین	۱	۳۶	۱۰	۴۷
اندونزی	۱۳	۲۴	۱۴	۵۱
سریلانکا	۵	۲۴	۳۲	۶۱

۳. آمریکای مرکزی و حوزه دریای کارائیب

این منطقه جغرافیایی شامل ۲۰ کشور می‌باشد که در میان آنها کشور لوسیا^۱ با رتبه ۴۳ در نماگر کلی سهولت پرداخت مالیات میان ۱۸۵ کشور، دارای بهترین کارکرد در این منطقه بوده و کشور پاناما با رتبه ۱۷۲ بدترین کارکرد را در میان کشورهای منطقه دارد.

متوسط نرخ مالیات در میان کشورهای منطقه برابر با ۴۳/۱ درصد است که مقدار اندکی کمتر از متوسط نرخ مالیات جهانی است. نرخ مالیات در هشت سال گذشته در این منطقه کمترین کاهش را در مقایسه با سایر مناطق جغرافیایی داشته است و به اندازه ۲/۳ درصد کاهش یافته است. تنها کشورهای باربودا و پورتوریکو در این سال‌ها نرخ مالیاتشان را کاهش داده‌اند. به گونه‌ای که در این سال‌ها در کشور باربودا دوبار نرخ مالیات بر درآمد کاهش یافته است، در سال ۲۰۰۵ از ۳۵ درصد به ۳۰ درصد و در سال ۲۰۰۸ نیز به ۲۵ درصد رسید. در پورتوریکو نیز نرخ مالیات در سال گذشته از ۶۳/۱ درصد به ۵۰/۷ درصد رسید که بیشترین کاهش نرخ مالیات را در میان تمامی کشورها داشته است. دلیل این کاهش زیاد، کاهش نرخ جریمه مالیاتی^۲ در سال ۲۰۰۱ بوده است. سایر کشورهای این منطقه، نرخ مالیاتشان را در همان سطوح بالای خود ثابت نگه داشته‌اند و حتی کشور دومینیک نرخ مالیات بر درآمد را از ۳۶/۲ درصد به ۴۲/۵ درصد افزایش داده است. با توجه به جدول زیر در این منطقه، کشور ترینیداد و توباگو با نرخ ۲۹/۱ درصد دارای کمترین نرخ مالیات و نیکاراگوئه با نرخ ۶۵/۰ درصد دارای بالاترین نرخ مالیات در میان کشورهای این منطقه می‌باشد. وجود انواع مختلف مالیات در این منطقه مثل مالیات بر مخارج پروانه تجاری، حق تمبر مهمترین دلیل بالا بودن متوسط نرخ مالیات می‌باشد.

جدول ۱۹. سه کشور ابتدایی در رتبه‌بندی نرخ مالیات برای آمریکای مرکزی و حوزه دریای کارائیب

کشور	مالیات بر سود	مالیات بر نیروی کار	سایر مالیات‌ها	کل مالیات
ترینیداد و توباگو	۲۱/۶	۵/۸	۱/۷	۲۹/۱
بلیز	۲۴/۷	۷/۰	۱/۵	۳۳/۲
لوسیا	۲۵/۸	۵/۶	۳/۲	۳۴/۶

جدول ۲۰. سه کشور انتهایی در رتبه‌بندی نرخ مالیات برای آمریکای مرکزی و حوزه دریای کارائیب

کشور	مالیات بر سود	مالیات بر نیروی کار	سایر مالیات‌ها	کل مالیات
کیس و نویس	۳۲/۱	۱۱/۳	۸/۷	۵۲/۱
کاستاریکا	۱۸/۹	۲۹/۵	۶/۶	۵۵/۰
نیکاراگوئه	۲۲/۹	۲۰/۳	۲۱/۸	۶۵/۰

1. St. Lucia

2. Surtax Rates

متوسط زمان پرداخت مالیات در این منطقه برابر با ۲۱۸ ساعت می‌باشد که این مقدار نیز کمتر از متوسط جهانی است. متوسط زمان تکمیل فرآیند پرداخت در این منطقه از سال ۲۰۰۶ تا به امروز ۱۹ ساعت کاهش یافته است که پس از منطقه غرب آسیا، کمترین کاهش را در میان مناطق جغرافیایی داشته است. با توجه به جدول در این منطقه کشور پاناما با ۴۳۱ ساعت بیشترین و باهاماس با ۵۸ ساعت دارای کمترین زمان پرداخت می‌باشد. علاوه بر سه کشور انتهایی، تنها کشورهای السالوادور و دومینیک هستند که دارای زمان پرداختی بیش از متوسط جهانی هستند و بقیه زمان پرداختشان از متوسط جهانی کمتر است. در هشت سال گذشته کشورهای هندوراس، کاستاریکا و پاناما بالاترین اصلاحات را در این بخش داشته‌اند. دلیل اصلی کاهش چشمگیر زمان پرداخت در این مناطق برقراری نظام پرداخت و تسلیم الکترونیکی بوده است. در سال اخیر پاناما ۵۱ ساعت در زمان پرداخت خود را به وسیله معرفی نظام آنلاین پرداخت و تسلیم مالیات بر ارزش افزوده کاهش داد علاوه بر این جامائیکا توانست با اجرای اجباری نظام الکترونیکی به اندازه ۴۶ ساعت زمان پرداخت مالیات را کاهش دهد.

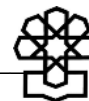
جدول ۲۱. سه کشور ابتدایی در رتبه‌بندی زمان پرداخت برای آمریکای مرکزی و حوزه دریای کارائیب

کشور	مالیات بر سود	مالیات بر نیروی کار	سایر مالیات‌ها	کل مالیات
باهاماس	۱۰	۴۸	۰	۵۸
لوسیا	۱۱	۵۱	۳۰	۹۲
وینسنت و گرنادا	۱۴	۵۲	۴۵	۱۱۱

جدول ۲۲. سه کشور انتهایی در رتبه‌بندی زمان پرداخت برای آمریکای مرکزی و حوزه دریای کارائیب

کشور	مالیات بر سود	مالیات بر نیروی کار	سایر مالیات‌ها	کل مالیات
گوآتمالا	۴۴	۱۳۲	۱۵۶	۳۳۲
جامائیکا	۳۰	۲۹۰	۴۸	۳۶۸
پاناما	۸۵	۱۵۶	۱۹۰	۴۳۱

متوسط تعداد دفعات پرداخت برای این منطقه برابر با ۳۴/۹ پرداخت در سال است که بیشتر از متوسط جهانی بوده و پس از متوسط قاره آفریقا بالاترین مقدار را در میان هشت منطقه جغرافیایی داراست. تعداد دفعات پرداخت نیز در هشت سال گذشته ۷/۶ بار کم شده است. این مقدار اندکی بیشتر از کاهش در تعداد دفعات پرداخت متوسط جهانی می‌باشد. با توجه به جدول کشور دومینیک با مقدار عددی ۹ بار در رتبه نخست و کشور پاناما با مقدار ۶۰ بار در سال در انتهای جدول قرار گرفته است. در این منطقه تنها سه کشور ابتدایی و کشورهای کاستاریکا و گوآتمالا دارای دفعات پرداخت پایین‌تر از

متوسط جهانی هستند و بقیه کشورها دارای دفعات پرداخت بالاتر از متوسط جهانی می‌باشند. بیشترین نقش را در افزایش تعداد متوسط پرداخت این منطقه در مقایسه با انواع مالیات، مالیات بر نیروی کار ایفا می‌کند که این مورد به دلیل فقدان نظام پرداخت الکترونیکی در ۱۶ کشور از ۲۰ کشور منطقه می‌باشد. به عبارت دیگر فقدان ثبت آنلاین الکترونیکی و تعدد مالیات‌های مختلف دلیل اصلی بالا بودن دفعات پرداخت در سال می‌باشد. معرفی نظام آنلاین پرداخت و تسلیم مالیاتی در کشورهای کاستاریکا و بلیز برای مالیات بر نیروی کار و در نیکاراگوئه برای مالیات بر درآمد مهمترین دلیل کاهش تعداد دفعات پرداخت در این منطقه بوده است. در مطالعه اخیر جامائیکا توانست به مقدار ۵۰ درصد تعداد دفعات پرداختش را به وسیله پرداخت یکپارچه انواع مختلف مالیات کاهش دهد. این اصلاحات سبب شد تا تعداد دفعات پرداخت از ۷۲ بار در سال به ۳۶ بار رسیده و همچنین بهبود چشمگیری در زمان تکمیل فرآیند پرداخت فراهم آید.

جدول ۲۳. سه کشور ابتدایی در رتبه‌بندی تعداد دفعات پرداخت برای

آمریکای مرکزی و حوزه دریای کارائیب

کشور	مالیات بر سود	مالیات بر نیروی کار	سایر مالیات‌ها	کل مالیات
دومینیکن	۱	۴	۴	۹
پورتوریکو	۵	۶	۵	۱۶
باهاماس	۰	۱۲	۶	۱۸

جدول ۲۴. سه کشور انتهایی در رتبه‌بندی تعداد دفعات پرداخت برای

آمریکای مرکزی و حوزه دریای کارائیب

کشور	مالیات بر سود	مالیات بر نیروی کار	سایر مالیات‌ها	کل مالیات
السالوادور	۱۳	۲۴	۱۶	۵۳
باربادوس	۱۳	۲۴	۲۰	۵۷
پاناما	۱۳	۱۶	۳۱	۶۰

۴. آسیای مرکزی و شرق اروپا

این منطقه جغرافیایی شامل ۲۰ کشور می‌باشد که در میان آنها قزاقستان با رتبه ۱۷ در نماگر کلی سهولت در پرداخت مالیات بهترین کارکرد را در کشورهای منطقه میان ۱۸۵ کشور دنیا داشته و کشور قرقیزستان با رتبه ۱۶۸ دارای بدترین کارکرد در میان کشورهای منطقه می‌باشد. متوسط نرخ مالیات در این منطقه برابر با ۴۱/۳ درصد می‌باشد که کمتر از متوسط نرخ مالیات جهانی بوده و نسبت به سال ۲۰۰۴ تقریباً ۱۲/۶ درصد کاهش یافته است. این مقدار کاهش پس از منطقه غرب آسیا بالاترین مقدار کاهش نرخ مالیات در میان مناطق مورد مطالعه بوده است. در میان کشورهای این منطقه، بلاروس در

این سال‌ها توانست نرخ مالیات را از ۱۳۷/۵ درصد به ۶۰/۷ درصد کاهش دهد که این کاهش شامل حذف مالیات بر گردش کالا و کاهش انواع مختلف پرداخت بابت تأمین اجتماعی می‌شد. با توجه به جدول ذیل در این منطقه، کشور مقدونیه با نرخ مالیات ۹/۴ درصد دارای کمترین نرخ مالیات و ازبکستان با نرخ ۹۸/۵ درصد دارای بالاترین نرخ مالیات در میان کشورهای این منطقه می‌باشد. علاوه بر سه کشور انتهایی، کشورهای بلاروس، اوکراین و روسیه نیز دارای نرخ مالیاتی بالاتر از متوسط جهانی بوده و بقیه کشورهای منطقه نرخ مالیاتشان کمتر از متوسط جهانی می‌باشد. در اغلب کشورهای این منطقه مالیات بر نیروی کار و پرداخت بابت تأمین اجتماعی مهمترین عامل در نرخ مالیات می‌باشد، اما در سه کشور قرقیزستان، تاجیکستان و ازبکستان بخش مربوط به سایر مالیات‌ها اهمیت بالاتری دارد. برای مثال نرخ مالیات در گردش کالا در کشور قرقیزستان نیمی از کل نرخ مالیات در این کشور را شامل می‌شود. این منطقه در نرخ مالیات در تمام بخش‌هایش بالاترین بهبود را در میان مناطق مختلف دنیا دارد.

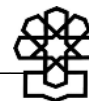
جدول ۲۵. سه کشور ابتدایی در رتبه‌بندی نرخ مالیات برای آسیای مرکزی و شرق اروپا

کشور	مالیات بر سود	مالیات بر نیروی کار	سایر مالیات‌ها	کل مالیات
مقدونیه	۶/۲	۰	۳/۲	۹/۴
کوزوو	۹/۱	۵/۶	۰/۷	۱۵/۴
گرجستان	۱۴/۳	۰	۲/۲	۱۶/۵

جدول ۲۶. سه کشور انتهایی در رتبه‌بندی نرخ مالیات برای آسیای مرکزی و شرق اروپا

کشور	مالیات بر سود	مالیات بر نیروی کار	سایر مالیات‌ها	کل مالیات
قرقیزستان	۳۲/۱	۱۱/۳	۸/۷	۵۲/۱
تاجیکستان	۰	۲۸/۵	۵۶/۰	۸۴/۵
ازبکستان	۰/۹	۲۸/۲	۶۹/۴	۹۸/۵

زمان پرداخت نرخ مالیات در این منطقه برابر با ۲۶۱ ساعت می‌باشد که این مقدار ۶ ساعت کمتر از متوسط جهانی است. با توجه به جدول، کشور اوکراین با ۴۹۱ ساعت بیشترین و مقدونیه با ۱۱۹ ساعت دارای کمترین زمان پرداخت در این منطقه می‌باشد. هشت کشور این منطقه دارای زمان پرداختی بیش از متوسط جهانی هستند. این منطقه دارای بیشترین کاهش در زمان پرداخت در هشت سال گذشته در مقایسه با سایر مناطق مورد مطالعه بوده است. در این سال‌ها کشورهای اوکراین، بلاروس و آذربایجان بیشترین کاهش در زمان پرداخت مالیات را داشته‌اند. در اوکراین ساعات تکمیل فرآیند مالیات از ۲۰۸۵ ساعت در سال ۲۰۰۴ به ۴۹۱ ساعت در ۲۰۱۱ رسیده است.

مهمترین دلیل این کاهش استفاده از نظام ثبت الکترونیکی برای مالیات بر سود، مالیات بر ارزش افزوده و مالیات بر درآمد فردی در سال ۲۰۱۱ بوده است. بلاروس نیز توانست در این سالها ۶۴۹ ساعت در زمان تکمیل و پرداخت مالیات صرفه جویی کند. در سال ۲۰۰۸ سیستم الکترونیکی مورد استفاده قرار گرفت، درحالی که درگاه آنلاین پرداخت مالیات در سال ۲۰۰۹ عملیاتی شد و در ۲۰۱۱ اغلب بنگاهها از آن استفاده کرده اند. در آذربایجان کل تعداد ساعات از ۷۵۶ ساعت در سال ۲۰۰۴ به ۲۱۴ ساعت در ۲۰۱۱ رسید که دلیل اصلی این کاهش نیز استفاده از نظام ثبت و پرداخت آنلاین و اجرای نرم افزارهای حسابداری برای نظامهای ثبت بوده است.

جدول ۲۷. سه کشور ابتدایی در رتبه بندی زمان پرداخت برای آسیای مرکزی و شرق اروپا

کشور	مالیات بر سود	مالیات بر نیروی کار	سایر مالیاتها	کل مالیات
مقدونیه	۱۹	۵۶	۴۴	۱۱۹
کوزوو	۳۲	۴۲	۹۰	۱۶۴
روسیه	۶۰	۷۶	۴۱	۱۷۷

جدول ۲۸. سه کشور انتهایی در رتبه بندی زمان پرداخت برای آسیای مرکزی و شرق اروپا

کشور	مالیات بر سود	مالیات بر نیروی کار	سایر مالیاتها	کل مالیات
ارمنستان	۱۲۱	۱۶۲	۹۷	۳۸۰
بوسنی و هرزگوین	۶۸	۸۱	۲۵۸	۴۰۷
اوکراین	۱۰۹	۱۹۲	۱۹۰	۴۹۱

متوسط تعداد دفعات پرداخت برای این منطقه برابر با ۳۰/۴ پرداخت در سال است که این مقدار بیشتر از متوسط جهانی است. با توجه به جدول در این منطقه، کشور گرجستان با مقدار عددی ۵ بار پرداخت در سال در رتبه نخست و کشور تاجیکستان با مقدار ۶۹ بار در سال در انتهای جدول قرار گرفته است. تنها هشت کشور در این منطقه دارای تعداد دفعات پرداخت کمتر از متوسط جهانی می باشند. پرداخت الکترونیکی مالیات بر نیروی کار و مالیات بر درآمد و پرداخت بابت تأمین اجتماعی در گرجستان، روسیه، قزاقستان، ارمنستان و ترکیه دلیل اصلی کاهش تعداد دفعات پرداخت به زیر ۲۰ بار در سال می باشد. فقدان پرداخت الکترونیکی در تمام انواع مالیاتها در کشورهای صربستان، تاجیکستان و قرقیزستان نیز سبب افزایش تعداد دفعات پرداخت در این مناطق شده است. متوسط تعداد دفعات پرداخت در هشت سال گذشته کاهش زیادی را تجربه کرده است به گونه ای که مقدار این کاهش دو برابر بیشتر از سایر مناطق مورد بررسی می باشد. مهمترین دلیل این کاهش، استفاده از نظام ثبت و پرداخت الکترونیکی و آنلاین مالیات می باشد.

جدول ۲۹. سه کشور ابتدایی در رتبه‌بندی تعداد دفعات پرداخت برای آسیای مرکزی و شرق اروپا

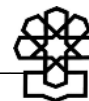
کشور	مالیات بر سود	مالیات بر نیروی کار	سایر مالیات‌ها	کل مالیات
گرجستان	۱	۱	۳	۵
قزاقستان	۱	۱	۵	۷
روسیه	۱	۲	۴	۷

جدول ۳۰. سه کشور انتهایی در رتبه‌بندی تعداد دفعات پرداخت برای آسیای مرکزی و شرق اروپا

کشور	مالیات بر سود	مالیات بر نیروی کار	سایر مالیات‌ها	کل مالیات
قرقیزستان	۵	۱۲	۳۴	۵۱
صربستان	۱۲	۱۲	۴۲	۶۶
تاجیکستان	۱۱	۱۲	۴۶	۶۹

۵. اروپا

این منطقه شامل ۳۰ کشور اروپایی می‌باشد که در میان آنها ایرلند با رتبه جهانی ۶ در نماگر سهولت در پرداخت مالیات بهترین کارکرد و رومانی با رتبه ۱۳۶ بدترین کارکرد را در مقایسه با سایر کشورهای منطقه در رتبه‌بندی کلی بین ۱۸۵ کشور داشته است. متوسط نرخ مالیات در میان کشورهای این منطقه برابر با ۴۲/۶ درصد می‌باشد که اندکی کمتر از متوسط نرخ مالیات جهانی است. ۶۲ درصد از کل این نرخ مربوط به مالیات بر نیروی کار و بیمه‌های اجتماعی می‌باشد. با توجه به جدول زیر، لوکزامبورگ با نرخ ۲۱/۰ درصد دارای کمترین نرخ مالیات و ایتالیا با نرخ ۶۸/۳ درصد دارای بالاترین نرخ مالیات در میان کشورهای این منطقه می‌باشد. ده کشور در این منطقه دارای نرخ مالیاتی بالاتر از متوسط جهانی می‌باشند. مقدار نرخ مالیات در تمام سال‌های گذشته کاهش یافته است بجز در سال‌های ۲۰۱۲ و ۲۰۱۳ که ۰/۱ درصد افزایش را تجربه کرد. این مقدار افزایش بیشتر به دلیل افزایش نرخ مالیات در استونی رخ داده است. به گونه‌ای که در این کشور مقدار نرخ مالیات در این سال ۸/۷ درصد افزایش یافته است. در سال گذشته کشورهای مجارستان، یونان و انگلستان نرخ مالیات خود را کاهش دادند. در دوازده ماه اخیر کشور مجارستان بیشترین مقدار کاهش را داشته است به گونه‌ای که در این کشور مالیات بر جامعه^۱ حذف شد. در انگلستان نیز مالیات بر شرکت‌ها از ۲۸ درصد به ۲۶ درصد رسید و در یونان مالیات بر شرکت‌ها از ۲۴ درصد به ۲۰ درصد کاهش پیدا کرد. در هشت سال گذشته کشورهای اسپانیا، رومانی، یونان و بلغارستان بیشترین مقدار کاهش در نرخ مالیات را در این منطقه تجربه کرده‌اند. اغلب آنها مقدار مالیات بر شرکت‌ها را کاسته‌اند و تنها در رومانی و بلغارستان، پرداختی بابت تأمین اجتماعی کاهش پیدا کرده است.

جدول ۳۱. سه کشور ابتدایی در رتبه‌بندی نرخ مالیات برای اروپا

کشور	مالیات بر سود	مالیات بر نیروی کار	سایر مالیات‌ها	کل مالیات
لوکزامبورگ	۴/۱	۱۵/۴	۱/۵	۲۱/۰
قبرس	۹/۰	۱۱/۸	۲/۲	۲۳/۰
ایرلند	۱۱/۹	۱۱/۶	۲/۹	۲۶/۴

جدول ۳۲. سه کشور انتهایی در رتبه‌بندی نرخ مالیات برای اروپا

کشور	مالیات بر سود	مالیات بر نیروی کار	سایر مالیات‌ها	کل مالیات
فرانسه	۸/۲	۵۱/۷	۵/۸	۶۵/۷
استونی	۸	۳۹/۴	۱۹/۹	۶۷/۳
ایتالیا	۲۲/۹	۴۳/۴	۲/۰	۶۸/۳

متوسط زمان پرداخت مالیات در این منطقه برابر با ۱۸۴ ساعت می‌باشد که این مقدار ۸۳ ساعت کمتر از متوسط جهانی بوده و پس از منطقه غرب آسیا دارای کمترین زمان پرداخت در میان مناطق جغرافیایی است. در این منطقه جمهوری چک و بلغارستان دارای ساعات پرداخت بسیار بالاتری نسبت به سایر کشورهای منطقه می‌باشند. با توجه به جداول کشور لوکزامبورگ با ۵۹ ساعت کمترین و بلغارستان با ۴۵۴ ساعت دارای بیشترین زمان پرداخت می‌باشد. مهمترین دلیل این مقدار زیاد، در مالیات بر نیروی کار، مالیات بر ارزش‌افزوده و بیمه‌های اجتماعی نهفته است. علاوه بر سه کشور انتهایی، کشورهای مجارستان و پرتغال نیز دارای زمان پرداختی بیش از متوسط جهانی بوده و بقیه کشورها زمان پرداخت مالیاتشان کمتر از متوسط جهانی می‌باشد. متوسط زمان پرداخت مالیات در اروپا در هشت سال گذشته به‌اندازه ۶۰ ساعت و در سال گذشته به‌اندازه ۱۳ ساعت کمتر شده است. کشورهای چک، فنلاند و بلغارستان بیشترین مقدار کاهش را در هشت سال گذشته داشته‌اند. اغلب این کشورها با بهبود در نظام پرداخت الکترونیکی و کارایی بیشتر در مدیریت سازمان امور مالیاتی توانسته‌اند به این بهبود برسند. برای مثال جمهوری چک استفاده از نظام الکترونیکی برای تمام انواع مالیات‌ها را اجباری کرد؛ اصلاحات مشابه همین مورد نیز در بلغارستان به انجام رسید. در فنلاند پرداخت مالیات بر ارزش‌افزوده و مالیات بر نیروی کار ساده‌تر شد. مجارستان، اساس و پایه مالیات را ساده‌تر کرد و در هلند تعداد تکرار برای پرداخت مالیات بر ارزش‌افزوده کاسته شد.

جدول ۳۳. سه کشور ابتدایی در رتبه‌بندی زمان پرداخت برای اروپا

کشور	مالیات بر سود	مالیات بر نیروی کار	سایر مالیات‌ها	کل مالیات
لوکزامبورگ	۲۱	۱۴	۲۴	۵۹
سوئیس	۱۵	۴۰	۸	۶۳
ایرلند	۱۰	۴۰	۳۰	۸۰

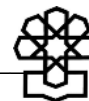
جدول ۳۴. سه کشور انتهایی در رتبه‌بندی زمان پرداخت برای اروپا

کشور	مالیات بر سود	مالیات بر نیروی کار	سایر مالیات‌ها	کل مالیات
لهستان	۶۲	۱۲۴	۱۰۰	۲۸۶
جمهوری چک	۹۴	۲۱۷	۱۰۲	۴۱۳
بلغارستان	۳۳	۲۵۶	۱۶۵	۴۵۴

متوسط تعداد دفعات پرداخت برای این منطقه برابر با ۱۲/۸ پرداخت در سال است که کمتر از متوسط جهانی بوده و پس از آمریکای شمالی، کمترین مقدار را در مناطق جغرافیایی داراست. مقدار اندک تعداد دفعات پرداخت به دلیل استفاده عمومی از ثبت و بایگانی و پرداخت الکترونیک مالیات‌های اساسی است. با توجه به جدول در این منطقه کشور نروژ با مقدار عددی ۴ بار در رتبه نخست و کشور رومانی با مقدار ۴۱ بار در سال در انتهای جدول قرار گرفته است. در این بخش تنها سه کشور انتهایی تعداد دفعات پرداخت بالاتر از متوسط جهانی داشته و بقیه کشورها دفعات پرداختشان کمتر از متوسط جهانی می‌باشد. رومانی در سال اخیر توانست تعداد پرداخت در سال را از ۱۱۳ بار به ۴۱ بار کاهش دهد. این کاهش خیره کننده به صورت عمده وابسته به اجرای قوانین جدید برای تسلیم مشترک لیست حقوق کارگران برای تمام پرداخت‌های اجتماعی و مالیات بر درآمد نیروی کار بوده است. در هشت سال گذشته استفاده از نظام ثبت و پرداخت الکترونیکی مهمترین نوع اصلاحات در این منطقه بوده است.

جدول ۳۵. سه کشور ابتدایی در رتبه‌بندی تعداد دفعات پرداخت برای اروپا

کشور	مالیات بر سود	مالیات بر نیروی کار	سایر مالیات‌ها	کل مالیات
نروژ	۱	۱	۲	۴
سوئد	۱	۱	۲	۴
مالت	۱	۱	۴	۶

جدول ۳۶. سه کشور انتهایی در رتبه‌بندی تعداد دفعات پرداخت برای اروپا

کشور	مالیات بر سود	مالیات بر نیروی کار	سایر مالیات‌ها	کل مالیات
قبرس	۵	۱۲	۱۱	۲۸
ایسلند	۱	۱	۲۷	۲۹
رومانی	۴	۱۲	۲۵	۴۱

۶. جنوب غرب آسیا^۱

این منطقه شامل ۱۳ کشور است که از لحاظ نماگر کلی سهولت در پرداخت مالیات امارات با رتبه ۱ در میان ۱۸۵ کشور بهترین کارکرد را داشته و ایران با رتبه ۱۲۹ ضعیف‌ترین کارکرد را در میان کشورهای منطقه داراست. علاوه بر این کشورهای قطر، عربستان و بحرین نیز در میان ده کشور برتر در نماگر سهولت پرداخت مالیات در میان ۱۸۵ کشور دنیا قرار می‌گیرند. متوسط نرخ مالیات در میان کشورهای منطقه برابر با ۲۳/۶ درصد می‌باشد که بسیار کمتر از متوسط نرخ مالیات جهانی بوده و از تمام مناطق جغرافیایی مورد مطالعه کمتر است. با توجه به جدول زیر در این منطقه، کشور کویت با نرخ ۱۰/۷ درصد دارای کمترین نرخ مالیات و ایران با نرخ ۴۴/۱ درصد دارای بالاترین نرخ مالیات می‌باشد. در این منطقه کشورهایی که دارای درآمد نفتی بالایی هستند (کویت، قطر، بحرین، عربستان و امارات) دارای مقدار بسیار اندکی از مالیات بر شرکت‌ها بوده و یا اصلاً چنین مالیاتی را ندارند، این موضوع مهمترین دلیل برای کم بودن مقدار متوسط نرخ مالیات در این کشورها می‌باشد. علاوه بر این فقدان مالیات بر مصرف و کوچک بودن نرخ سایر مالیات‌ها، از دلایل عمده کم بودن نرخ متوسط مالیات برای این منطقه می‌باشد. نرخ متوسط مالیات در سال ۲۰۰۷ در این منطقه از ۴۱/۴ درصد به ۲۸/۱ درصد رسید این کاهش عمده به دلیل جایگزین کردن مالیات بر تولید به جای مالیات بر فروش در کشور یمن بوده است. در سال‌های اخیر همچنین این کشور مقدار مالیات بر درآمد را نیز از ۳۵ درصد به ۲۰ درصد کاهش داده است. اما به صورت کلی در هشت سال گذشته نرخ متوسط مالیات دارای کاهش بسیار اندکی در این منطقه بوده است.

جدول ۳۷. سه کشور ابتدایی در رتبه‌بندی نرخ مالیات برای جنوب غرب آسیا

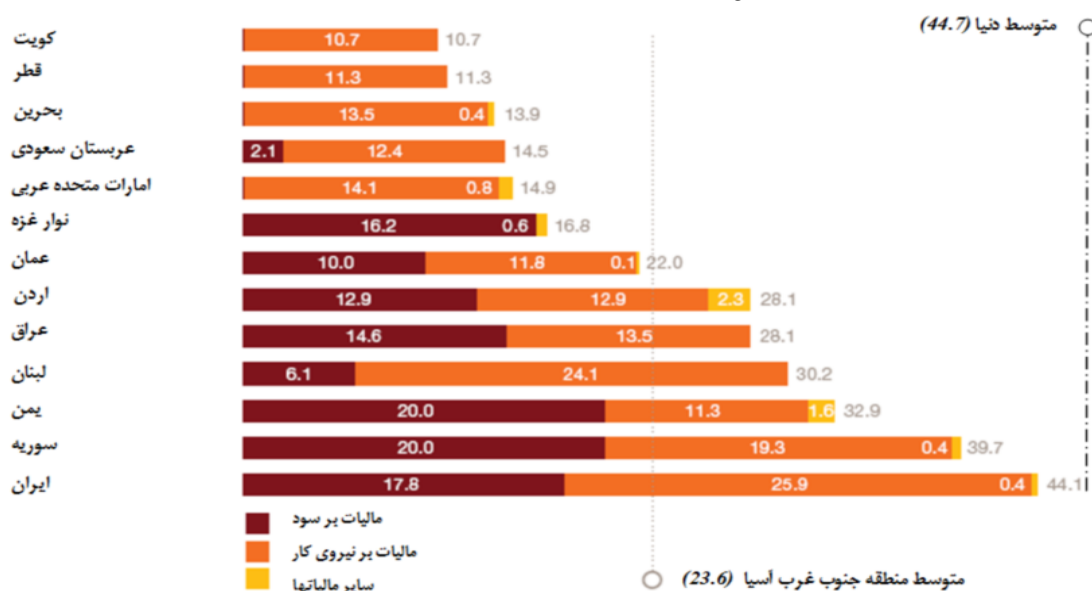
کشور	مالیات بر سود	مالیات بر نیروی کار	سایر مالیات‌ها	کل مالیات
کویت	۰	۱۰/۷	۰	۱۰/۷
قطر	۰	۱۱/۳	۰	۱۱/۳
بحرین	۰	۱۳/۵	۰/۴	۱۳/۹

جدول ۳۸. سه کشور انتهایی در رتبه‌بندی نرخ مالیات برای جنوب غرب آسیا

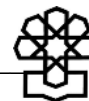
کشور	مالیات بر سود	مالیات بر نیروی کار	سایر مالیات‌ها	کل مالیات
یمن	۲۰	۱۱/۳	۱/۶	۳۲/۹
سوریه	۲۰	۱۹/۳	۰/۴	۳۹/۷
ایران	۱۷/۸	۲۵/۹	۰/۴	۴۴/۱

جدول زیر به روشنی می‌تواند مقایسه میان نرخ مالیات در کشورهای جنوب غرب آسیا با متوسط جهانی و منطقه‌ای را نمایش داده و جایگاه ایران را در میان کشورهای منطقه مشخص نماید. با توجه به جدول، کشورهای اردن، عراق، لبنان، یمن، سوریه و ایران دارای نرخ مالیاتی بالاتر از متوسط منطقه‌ای می‌باشند. البته با این حال، تمامی کشورهای حاضر دارای نرخ مالیاتی پایین‌تر از متوسط جهانی هستند.

نمودار ۴. مقایسه نرخ مالیات میان کشورهای جنوب غرب آسیا با متوسط جهانی

متوسط زمان پرداخت مالیات در این منطقه برابر با ۱۵۸ ساعت می‌باشد که کمترین مقدار در میان مناطق جغرافیایی مورد مطالعه است. با توجه به جدول کشور امارات با ۱۲ ساعت کمترین و

ایران با ۳۴۴ ساعت دارای بیشترین زمان پرداخت در بین کشورهای منطقه می‌باشد.

جدول ۳۹. سه کشور ابتدایی در رتبه‌بندی زمان پرداخت برای جنوب غرب آسیا

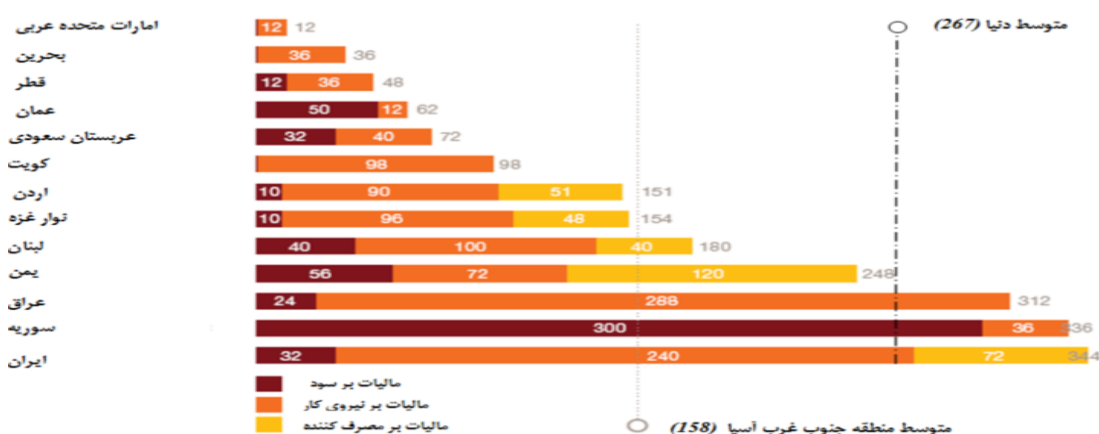
کشور	مالیات بر سود	مالیات بر نیروی کار	سایر مالیات‌ها	کل مالیات
امارات	۰	۱۲	۰	۱۲
بحرین	۰	۳۶	۰	۳۶
قطر	۱۲	۳۶	۰	۴۸

جدول ۴۰. سه کشور انتهایی در رتبه‌بندی زمان پرداخت برای جنوب غرب آسیا

کشور	مالیات بر سود	مالیات بر نیروی کار	سایر مالیات‌ها	کل مالیات
عراق	۲۴	۲۸۸	۰	۳۱۲
سوریه	۳۰۰	۳۶	۰	۳۳۶
ایران	۳۲	۲۴۰	۷۲	۳۴۴

از سوی دیگر با توجه به شکل مشخص است که کشورهای لبنان، یمن، عراق، سوریه و ایران زمان پرداخت بالاتر از متوسط منطقه‌ای می‌باشند و در این میان تنها سه کشور انتهایی جدول دارای زمان پرداختی بالاتر از متوسط جهانی بوده و بقیه کشورها کمتر از متوسط جهانی هستند. مطالعه روند زمانی نیز حکایت از آن دارد که در هشت سال گذشته متوسط زمان پرداخت تغییر محسوسی را تجربه نکرده است.

نمودار ۵. مقایسه نرخ برخی از انواع مالیات‌ها بین منطقه جنوب غرب آسیا با متوسط جهانی

متوسط تعداد دفعات پرداخت مالیات در سال برای این منطقه برابر با ۱۷/۶ پرداخت است که کمتر از متوسط جهانی است. با توجه به جدول، کشور عربستان با مقدار عددی ۳ بار پرداخت در

سال در رتبه نخست و کشور یمن با مقدار ۴۴ بار پرداخت در سال در انتهای جدول این منطقه قرار گرفته است. ایران با ۲۰ بار پرداخت در سال، میان ۱۳ کشور در این منطقه در رتبه دهم قرار دارد.

جدول ۴۱. سه کشور ابتدایی در رتبه‌بندی تعداد دفعات پرداخت برای جنوب غرب آسیا

کشور	مالیات بر سود	مالیات بر نیروی کار	سایر مالیات‌ها	کل مالیات
عربستان	۱	۱	۱	۳
قطر	۱	۱	۲	۴
امارات	۰	۱	۳	۴

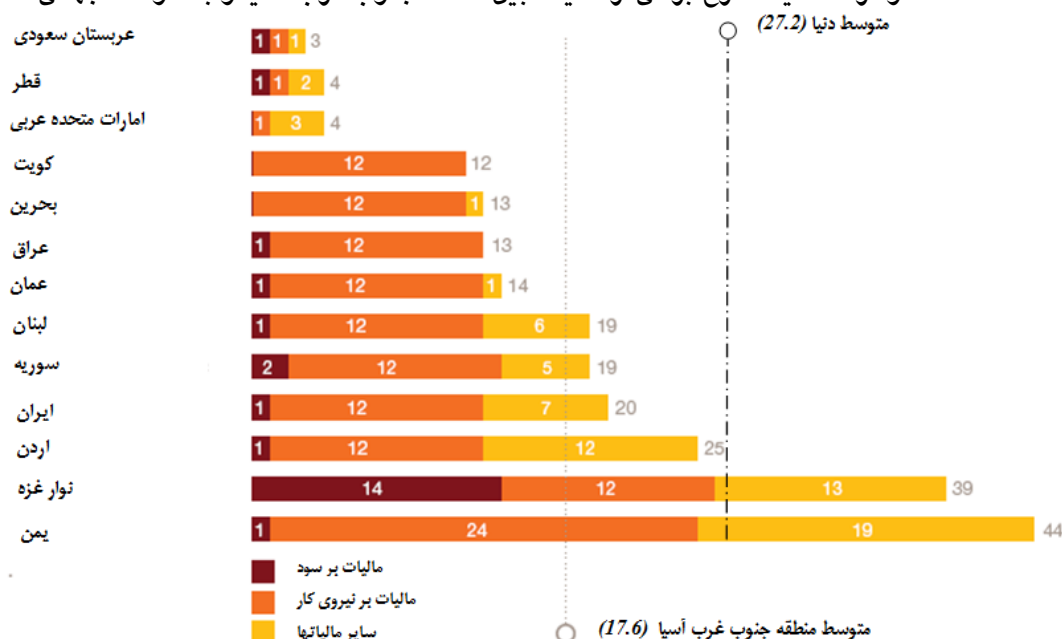
جدول ۴۲. سه کشور انتهایی در رتبه‌بندی تعداد دفعات پرداخت برای جنوب غرب آسیا

کشور	مالیات بر سود	مالیات بر نیروی کار	سایر مالیات‌ها	کل مالیات
اردن	۱	۱۲	۱۲	۲۵
غزه	۱۴	۱۲	۱۳	۳۹
یمن	۱	۲۴	۱۹	۴۴

در این بخش نیز تنها نوار غزه و یمن دارای مقداری بیش از متوسط جهانی هستند و بقیه کشورها دفعات پرداخت کمتری از متوسط جهانی دارند. هرچند علاوه بر کشورهای فوق، اردن، ایران، سوریه و لبنان نیز دارای دفعات پرداخت بالاتر از متوسط منطقه‌ای می‌باشند. مقدار متوسط زمان پرداخت در این منطقه بسیار پایین‌تر از سایر مناطق جغرافیایی است که دلایل زیر را می‌تواند داشته باشد. اول اینکه بعضی از کشورهای این منطقه از سیستم پرداخت و ثبت الکترونیکی مالیات بر ارزش‌افزوده، نیروی کار و پرداخت‌های اجتماعی استفاده می‌کنند. ثانیاً در این بخش عمده‌تاً کشورهایی با درآمدهای نفتی بالا وجود دارند و این کشورها عمده درآمدهای خود را از راه فروش نفت تأمین می‌کنند و کمتر نیاز به وابستگی به درآمدهای مالیاتی دارند، از این‌رو نرخ مالیات و تعدد دفعات دریافت مالیات در آنها بسیار کمتر از سایر نقاط می‌باشد.

نمودار ۶. مقایسه نرخ برخی از مالیات بین منطقه جنوب غرب آسیا و با متوسط جهانی

۷. آمریکای شمالی

این منطقه جغرافیایی تنها شامل سه کشور آمریکا، کانادا و مکزیک می‌باشد. که در میان آنها، کشور کانادا در نماگر سهولت پرداخت مالیات با رتبه ۸ دارای بهترین کارکرد و مکزیک با رتبه ۱۰۷ بدترین کارکرد را در منطقه داشته‌اند. متوسط نرخ مالیات در آمریکای شمالی برابر با ۴۲/۰ درصد است که کمتر از متوسط نرخ مالیات جهانی می‌باشد. هرچند که در این منطقه تنها کانادا دارای نرخ مالیات کمتر از متوسط جهانی است. در هشت سال گذشته اصلاحات انجام شده در کشور کانادا مهمترین دلیل برای کاهش متوسط مالیات در این منطقه بوده است. به‌گونه‌ای که نرخ مالیات در کانادا از ۴۹/۱ درصد در سال ۲۰۰۴ به ۲۶/۹ درصد در سال ۲۰۱۱ رسیده است. دلیل اصلی این بهبود نیز کاهش ۱۲ درصد نرخ مالیات بر درآمد در سه دوره گذشته در کانادا می‌باشد. مکزیک نیز مقدار مالیات بر درآمد را از ۳۳ درصد در سال ۲۰۰۸ به ۲۸ درصد در سال ۲۰۱۱ کاهش داده است.

جدول ۴۳. سه کشور ابتدایی در رتبه‌بندی نرخ مالیات برای آمریکای شمالی

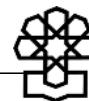
کشور	مالیات بر سود	مالیات بر نیروی کار	سایر مالیات‌ها	کل مالیات
کانادا	۸/۴	۱۲/۷	۵/۸	۲۶/۹
آمریکا	۲۷/۶	۱۰/۰	۹/۱	۴۶/۷
مکزیک	۲۴/۶	۲۶/۵	۱/۴	۵۲/۵

زمان صرف شده برای پرداخت مالیات در این منطقه برابر با ۲۱۴ ساعت است که از مقدار متوسط جهانی کمتر است. در این منطقه تنها کشور مکزیک دارای مقدار ساعاتی بالاتر از متوسط جهانی می‌باشد. هر سه کشور در این منطقه از سیستم آنلاین ثبت و پرداخت مالیات بهره‌برداری می‌کنند که این مورد کمک زیادی به صرفه‌جویی زمان تکمیل فرآیند پرداخت مالیات در این کشورها می‌کند. در هشت سال گذشته زمان پرداخت مالیات تقریباً ۱۱۸ ساعت کاهش یافته و در حال حاضر به کمتر از متوسط جهانی رسیده است. اصلاحات انجام شده در مکزیک مهمترین دلیل این کاهش بوده است. به‌گونه‌ای که سیستم پرداخت آنلاین و الکترونیکی مالیات در این کشور برای تمام انواع مالیات‌ها راه‌اندازی شد. این اصلاحات سبب شد تا زمان پرداخت از ۵۵۲ ساعت در سال ۲۰۰۴ به ۳۳۷ ساعت در سال اخیر کاهش یابد. همچنین قانون جدید که در سال ۲۰۱۰ معرفی شد نیاز به دسته‌بندی کردن سالیانه مالیات بر ارزش‌افزوده را لغو کرد و همچنین اطلاعات مورد نیاز برای مؤدی مالیاتی را کاهش داد. این اصلاحات سبب شد تا زمان تکمیل مالیات بر ارزش‌افزوده ۷۱ ساعت کاهش یابد.

جدول ۴۴. سه کشور ابتدایی در رتبه‌بندی زمان پرداخت برای آمریکای شمالی

کشور	مالیات بر سود	مالیات بر نیروی کار	سایر مالیات‌ها	کل مالیات
کانادا	۴۵	۳۶	۵۰	۱۳۱
آمریکا	۸۷	۵۵	۳۳	۱۷۵
مکزیک	۱۵۵	۶۹	۱۱۳	۳۳۷

متوسط تعداد دفعات پرداخت برای این منطقه برابر با ۸/۳ پرداخت در سال است که کمترین مقدار در میان مناطق جغرافیایی مورد مطالعه می‌باشد. علاوه بر این هر سه کشور این منطقه دارای تعداد دفعات پرداختی کمتر از متوسط جهانی هستند. در این منطقه کشورهای کانادا و مکزیک اصلاحات متعددی را در این بخش داشته‌اند. در کانادا، هماهنگ‌سازی مالیات بر شرکت‌ها بین دولت‌های محلی و دولت مرکزی و همچنین معرفی پرداخت همزمان و ترکیبی مالیات بر درآمد کمک زیادی به کاهش این نماگر در سال ۲۰۰۹ کرده است. در سال ۲۰۱۰ نرخ مالیات بر خرده‌فروشی

اونتاریو^۱ ۸ درصد و دولت مرکزی ۵ درصد بوده که با هماهنگ‌سازی به‌عمل آمده به نرخ واحد ۱۳ درصد تبدیل و این سبب کاهش تعداد دفعات پرداخت در مالیات شده است.

جدول ۴۵. سه کشور ابتدایی در رتبه‌بندی تعداد دفعات پرداخت برای آمریکای شمالی

کشور	مالیات بر سود	مالیات بر نیروی کار	سایر مالیات‌ها	کل مالیات
کانادا	۱	۲	۳	۶
آمریکا	۱	۳	۴	۸
مکزیک	۲	۴	۵	۱۱

۸. آمریکای جنوبی

این منطقه شامل ۱۲ کشور می‌باشد که در میان آنها کشور سورینام با رتبه ۴۹ جهانی دارای بهترین کارکرد در میان کشورهای منطقه در نماگر سهولت پرداخت مالیات بوده و کشور ونزوئلا با رتبه ۱۸۵ بدترین کارکرد را در منطقه و همچنین در میان کل کشورهای دنیا دارد. برای کشورهای آمریکای جنوبی متوسط نرخ مالیات برابر با ۵۳/۵ درصد است. این مقدار بالاترین نرخ مالیات در میان تمام مناطق جغرافیایی مورد مطالعه می‌باشد. با توجه به جدول زیر، در این منطقه کشور سورینام با نرخ ۲۷/۹ درصد دارای کمترین نرخ مالیات و آرژانتین با نرخ ۱۰۸/۳ درصد دارای بالاترین نرخ مالیات در میان کشورهای این منطقه می‌باشد. علاوه بر سه کشور انتهایی، کشورهای ونزوئلا و برزیل نیز دارای نرخ مالیاتی بالاتر از متوسط جهانی هستند. به عبارت دیگر پنج کشور در این منطقه دارای نرخ مالیات بیش از ۶۰ درصد هستند. این نرخ بالا به دلایل متعددی بروز کرده است. برای مثال وجود مالیات بر گردش کالا علاوه بر نرخ مالیات بالا بر نیروی کار در آرژانتین، سطح بالای مالیات بر نیروی کار و پرداختی بابت تأمین اجتماعی در برزیل و کلمبیا، مالیات برمبادله براساس گردش کالا در بولیوی، همچنین وجود نرخ بالای مالیات تجارت شهرداری و مالیات بر کارگران در ونزوئلا دلایل عمده افزایش نرخ متوسط مالیات در این منطقه بوده‌اند. در هشت سال گذشته متوسط نرخ مالیات در این منطقه ۳/۷ درصد کاهش یافته است و در سال اخیر افزایش اندکی را تجربه کرده است. این کاهش اندک در نرخ مالیات نیز به دلیل اصلاحات انجام شده و کاهش نرخ مالیات در کشورهای اروگوئه و پاراگوئه می‌باشد. درحالی که سایر کشورها نرخ مالیاتشان را بدون تغییر گذاشته و در پاره‌ای موارد همچون ونزوئلا این نرخ را افزایش داده‌اند. در اروگوئه نرخ مالیات از ۷۱/۴ درصد در سال ۲۰۰۴ به ۴۲ درصد در سال ۲۰۰۶ رسید که به دلیل حذف ۱۵ نوع مختلف مالیات و کاهش نرخ مالیات بر شرکت‌ها از ۳۰ درصد به ۲۵ درصد بوده

است. در پاراگوئه نیز نرخ مالیات از ۵۴/۳ درصد به ۳۵ درصد کاهش یافت که دلیل عمده این بهبود به‌خاطر کاهش نرخ مالیات بر درآمد شرکت‌ها از ۳۰ درصد در ۲۰۰۴ به ۲۰ درصد در ۲۰۰۵ و ۱۰ درصد در سال ۲۰۰۶ بوده است. درحالی که در کشور ونزوئلا در این سال‌ها سه نوع جدید مالیات وضع شد: مالیات بر دانش، تکنولوژی و اختراع، مالیات بر محیط زیست، مالیات بر شرایط؛ این سه نوع جدید مالیاتی سبب شد تا نرخ مالیات از ۵۱/۱ درصد در سال ۲۰۰۶ به ۶۲/۷ درصد در سال ۲۰۱۳ برسد.

جدول ۴۶. سه کشور ابتدایی در رتبه‌بندی نرخ مالیات برای آمریکای جنوبی

کشور	مالیات بر سود	مالیات بر نیروی کار	سایر مالیات‌ها	کل مالیات
سورینام	۲۷/۹	۰	۰	۲۷/۹
شیلی	۲۱/۱	۳/۸	۳/۲	۲۸/۱
اکوادور	۱۷/۷	۱۳/۷	۳/۲	۳۴/۶

جدول ۴۷. سه کشور انتهایی در رتبه‌بندی نرخ مالیات برای آمریکای جنوبی

کشور	مالیات بر سود	مالیات بر نیروی کار	سایر مالیات‌ها	کل مالیات
کلمبیا	۱۹/۲	۲۸/۸	۲۶/۴	۷۴/۴
بولیوی	۰	۱۸/۸	۶۴/۶	۸۳/۴
آرژانتین	۲/۷	۲۹/۴	۷۶/۲	۱۰۸/۳

میزان متوسط زمان پرداخت مالیات در این منطقه برابر با ۶۱۹ ساعت می‌باشد که بسیار بالاتر از متوسط جهانی بوده و بالاترین مقدار را در میان مناطق جغرافیایی داراست. با توجه به جدول در این منطقه، کشور سورینام با ۱۹۹ ساعت در سال کمترین و برزیل با ۲۶۰۰ ساعت دارای بیشترین زمان پرداخت می‌باشد. علاوه بر سه کشور انتهایی، اکوادور نیز دارای زمان پرداختی بالاتر از متوسط منطقه‌ای می‌باشد. در این منطقه تنها سه کشور ابتدایی در جدول، دارای زمان پرداختی پایین‌تر از متوسط جهانی می‌باشند. این درحالی است در سال‌های گذشته این مقدار ۴۰ ساعت کمتر شده است. اصلاحات انجام شده در کلمبیا سبب شد تا زمان تکمیل از ۴۵۶ ساعت در سال ۲۰۰۴ به ۲۰۳ ساعت در سال ۲۰۱۱ و در پرو سبب کاهش ۱۳۱ ساعتی در زمان پرداخت شده است. در کلمبیا پرداخت بابت تأمین اجتماعی و مالیات بر ارزش افزوده به‌صورت آنلاین و الکترونیکی شکل گرفت. پرو نیز پرداخت‌های الکترونیکی را برای سه نوع عمده مالیات تسهیل کرد و نرم‌افزاری برای مالیات بر ارزش افزوده طراحی و مورد استفاده قرار داد.

جدول ۴۸. سه کشور ابتدایی در رتبه‌بندی زمان پرداخت برای آمریکای جنوبی

کشور	مالیات بر سود	مالیات بر نیروی کار	سایر مالیات‌ها	کل مالیات
سورینام	۴۸	۲۴	۱۲۷	۱۹۹
کلمبیا	۵۰	۸۷	۶۶	۲۰۳
گویان	۴۸	۴۸	۱۶۷	۲۶۳

جدول ۴۹. سه کشور انتهایی در رتبه‌بندی زمان پرداخت برای آمریکای جنوبی

کشور	مالیات بر سود	مالیات بر نیروی کار	سایر مالیات‌ها	کل مالیات
ونزوئلا	۱۲۰	۲۸۸	۳۸۴	۷۹۲
بولیوی	۱۱۰	۵۰۷	۴۰۸	۱۰۲۵
برزیل	۷۳۶	۴۹۰	۱۳۷۴	۲۶۰۰

متوسط تعداد دفعات پرداخت برای این منطقه برابر با ۲۴/۶ پرداخت در سال است که تنها مورد از سه مؤلفه پرداخت مالیات برای این منطقه می‌باشد که مقدارش کمتر از متوسط جهانی است. با توجه به جدول، کشور شیلی با مقدار عددی ۶ بار پرداخت در سال در رتبه نخست و کشور ونزوئلا با مقدار ۷۱ بار در سال در انتهای جدول قرار گرفته است. علاوه بر سه کشور ابتدایی، کشورهای برزیل، کلمبیا و پرو نیز دارای دفعات پرداخت کمتر از متوسط جهانی می‌باشند. تعداد دفعات پرداخت در سال‌های اخیر به صورت چشمگیری کاهش یافته است. به گونه‌ای که در سال اخیر با کاهش ۱۱/۴ پس از منطقه آسیای مرکزی و شرق اروپا، بیشترین کاهش را در میان مناطق جغرافیایی تجربه کرده است. مهمترین کشورهایی که در سال‌های گذشته توانسته‌اند تعداد دفعات پرداخت خود را کاهش دهند عبارتند از: کلمبیا ۶۰ بار، آرژانتین ۵۳ و اروگوئه ۲۴ بار. اغلب این بهبودها به دلیل تسهیل نظام پرداخت و به‌کارگیری سیستم الکترونیکی در پرداخت شکل گرفته است.

جدول ۵۰. سه کشور ابتدایی در رتبه‌بندی تعداد دفعات پرداخت برای آمریکای جنوبی

کشور	مالیات بر سود	مالیات بر نیروی کار	سایر مالیات‌ها	کل مالیات
شیلی	۱	۱	۴	۶
اکوادور	۲	۱	۵	۸
آرژانتین	۱	۱	۷	۹

جدول ۵۱. سه کشور انتهایی در رتبه‌بندی تعداد دفعات پرداخت برای آمریکای جنوبی

کشور	مالیات بر سود	مالیات بر نیروی کار	سایر مالیات‌ها	کل مالیات
پاراگوئه	۵	۱۲	۱۸	۳۵
بولیوی	۱	۱۲	۲۹	۴۲
ونزوئلا	۱۴	۲۸	۲۹	۷۱

جدول ۵۲. رتبه‌بندی کشورهای دنیا از لحاظ نماگر پرداخت مالیات

[illegible]

جمع‌بندی و پیشنهاد

در این گزارش وضعیت ۱۸۵ کشور جهان از نظر سهولت پرداخت مالیات در سال ۲۰۱۳ و براساس شاخص سهولت کسب‌وکار بانک جهانی بررسی و مقایسه شد. ایران در رتبه ۱۲۹ جهان و در آخرین جایگاه منطقه خاورمیانه قرار گرفته است. نماگر پرداخت مالیات از سه مؤلفه نرخ مالیات، تعداد دفعات پرداخت و زمان لازم برای پرداخت مالیات تشکیل شده است. جداول زیر مقایسه‌ای از وضعیت کشور در هر مؤلفه با متوسط منطقه و جهان را نشان می‌دهند.

جدول ۵۳. مقایسه نرخ مالیات ایران، کشورهای منطقه جنوب غرب آسیا و جهان

کشور	مالیات بر سود	مالیات بر نیروی کار	سایر مالیات‌ها	کل مالیات
ایران	۱۷/۸	۲۵/۹	۰/۴	۴۴/۱
متوسط منطقه جنوب غرب آسیا	۹/۲	۱۳/۹	۰/۵	۲۳/۶
متوسط جهان	۱۶/۲	۱۶/۲	۱۲/۳	۴۴/۷

جدول ۵۴. مقایسه زمان پرداخت مالیات در ایران، کشورهای منطقه و جهان

کشور	مالیات بر سود	مالیات بر نیروی کار	سایر مالیات‌ها	کل مالیات
ایران	۳۲	۲۴۰	۷۲	۳۴۴
متوسط منطقه جنوب غرب آسیا	۴۴	۸۹	۲۵	۱۵۸
متوسط جهان	۶۸	۹۷	۱۰۲	۲۶۷

جدول ۵۵. مقایسه دفعات پرداخت مالیات در ایران، کشورهای منطقه و جهان

کشور	مالیات بر سود	مالیات بر نیروی کار	سایر مالیات‌ها	کل مالیات
ایران	۱	۱۲	۷	۲۰
متوسط منطقه جنوب غرب آسیا	۱/۸	۱۰/۴	۵/۴	۱۷/۸
متوسط جهان	۳/۴	۱۰/۶	۱۳/۲	۲۷/۲

طبق گزارش بانک جهانی

- منطقه خاورمیانه در نماگر پرداخت مالیات، عملکرد بهتری نسبت به سایر کشورهای جهان دارد. دلیل عمده این مسئله، اتکا به درآمدهای نفتی به جای درآمدهای مالیاتی در اکثر کشورهای منطقه است.

- ایران در مؤلفه‌های نرخ مالیات بر نیروی کار، زمان پرداخت مالیات نیروی کار، دفعات پرداخت مالیات نیروی کار و نرخ مالیات بر سود نسبت به منطقه و جهان عملکرد ضعیف‌تری دارد. لذا به‌منظور ارتقای رتبه کشور در نماگر پرداخت مالیات باید وضعیت مؤلفه‌های مذکور بهبود یابد.

- به نظر می‌رسد از دو نهاد مختلف مرتبط با نماگر پرداخت مالیات در ایران، یعنی سازمان امور مالیاتی و تأمین اجتماعی، عملکرد تأمین اجتماعی در رابطه با زمان و هزینه‌ای که کارفرما بابت پرداخت بیمه نیروی کار صرف می‌کند، نیازمند اصلاحات بیشتری است. ایجاد سیستم‌های الکترونیکی پرداخت، کاهش تعداد دفعات پرداخت بیمه (به‌طور مثال سه‌ماهه به جای ماهیانه) و کاهش نرخ بیمه پرداختی متوسط کارفرما و جبران هزینه‌های تأمین اجتماعی توسط دولت می‌تواند به بهبود رتبه کشور بیانجامد.

مرکز پژوهش‌ها
مجلس شورای اسلامی

شماره مسلسل: ۱۲۹۲۷

شناسنامه گزارش

عنوان گزارش: نماگر پرداخت مالیات در گزارش جهانی انجام کسب‌وکار ۲۰۱۳

نام گروه: مطالعات محیط کسب‌وکار

مترجم: حسن دلیری

ناظر علمی: سیدامیر سیاح

مقتضای: معاونت اقتصادی

ویراستاران تخصصی: احمد مرکزالمیری، مریم احمدیان، موسی شهبازی غیاثی

ویراستار ادبی: —

واژه‌های کلیدی:

۱. پرداخت مالیات

۲. شاخص سهولت انجام کسب‌وکار

۳. بانک جهانی

۴. محیط کسب‌وکار

تاریخ انتشار: ۱۳۹۲/۱/۲۷